



REPUBLIKA SLOVENIJA  
**MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR**

INŠPEKTORAT RS ZA OKOLJE IN PROSTOR

URAD PREDSTOJNIKA

Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana

**LETNI NAČRT DELA**

**INŠPEKTORATA RS**  
**ZA OKOLJE IN PROSTOR**

**ZA LETO 2015**

marec, 2015

---

## KAZALO

<b>1</b>	<b>UVOD</b> .....	<b>1</b>
<b>2</b>	<b>ORGANIZACIJA IN KADRI</b> .....	<b>2</b>
<b>3</b>	<b>GRADBENA, GEODETSKA IN STANOVANJSKA INŠPEKCIJA</b> .....	<b>4</b>
3.1	GRADBENA INŠPEKCIJA.....	5
3.1.1	PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA.....	7
3.1.2	IZHODIŠČA IN CILJI.....	8
3.1.3	KOORDINIRANE AKCIJE.....	12
3.1.4	KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA.....	13
3.1.5	DRUGO DELO.....	14
3.2	GEODETSKA INŠPEKCIJA.....	14
3.2.1	PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA.....	14
3.2.2	IZHODIŠČA IN CILJI.....	16
3.2.3	KOORDINIRANE AKCIJE.....	16
3.2.4	KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA.....	16
3.3	STANOVANJSKA INŠPEKCIJA.....	17
3.3.1	PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA.....	17
3.3.2	IZHODIŠČA IN CILJI.....	18
3.3.3	KOORDINIRANE AKCIJE.....	20
3.3.4	KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA.....	20
<b>4</b>	<b>INŠPEKCIJA ZA OKOLJE IN NARAVO</b> .....	<b>21</b>
4.1	PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA.....	21
4.2	IZHODIŠČA.....	22
4.2.1	REDNI INŠPEKCIJSKI NADZORI.....	23
4.2.2	AKCIJE NADZORA.....	23
4.2.3	IZREDNI NADZORI.....	24
4.2.4	DRUGI NADZORI.....	24
4.3	KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA.....	24
4.4	UKREPI ZA POVEČANJE UČINKOVITOSTI.....	24
4.4.1	IZOBRAŽEVANJE.....	24
4.4.2	DENARNE KAZNI.....	25
4.4.3	KONTROLNI MONITORING.....	25
4.4.4	IZVRŠILNI POSTOPKI PO DRUGI OSEBI.....	25
4.4.5	PREVENTIVNO DELOVANJE.....	25
4.4.6	ZAKONODAJNI POSTOPEK.....	25
4.5	VSEBINSKE OPREDELITVE.....	26
4.5.1	ZAKON O VARSTVU OKOLJA.....	26
4.5.2	ZAKON O VODAH.....	26
4.5.3	ZAKON O OHRANJANJU NARAVE.....	26
4.5.4	ZAKON O GENSKO SPREMENJENIH ORGANIZMIH.....	26
4.6	OKOLJSKI INŠPEKCIJSKI NAČRT NADZORA IPPC/IED ZAVEZANCEV.....	27
4.6.1	SPLOŠNA OCENA POMEMBNIH OKOLJSKIH VPRAŠANJ.....	27
4.6.2	REGISTER OBRATOV, KI JIH ZAJEMA OKOLJSKI NAČRT NADZORA IED/IPPC OBRATOV.....	28
4.6.3	DEJAVNOSTI INDUSTRIJE PO IED DIREKTIVI.....	28
4.6.4	PRIPRAVA PROGRAMA ZA REDNE OKOLJSKE INŠPEKCIJSKE PREGLEDE NA PODLAGI OCENE TVEGANJA.....	32
4.6.5	IZREDNI OKOLJSKI INŠPEKCIJSKI NADZORI.....	32

---

4.6.6	DOLOČBE GLEDE SODELOVANJA MED RAZLIČNIMI INŠPEKCIJSKIMI ORGANI .....	32
4.6.7	ZAVEZANCI ZA RAVNANJE Z ODPADKI .....	32
4.6.8	AKCIJE NADZORA 2015 .....	32

---

## 1 UVOD

Inšpektorat RS za okolje in prostor (v nadaljevanju Inšpektorat) je bil ustanovljen z Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 91/2014). Inšpektorat deluje kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor.

Javni uslužbenci organa opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem predpisov in splošnih aktov glede urejanja prostora in naselij, graditve objektov in izvedbe gradbenih konstrukcij, izpolnjevanja bistvenih zahtev za objekte, nad izvrševanjem predpisov iz stanovanjskega področja in geodetske dejavnosti ter nad izvrševanjem predpisov s področja varstva okolja in narave, ekološkega nadzora na državni meji, vodnega režima, urejanja voda in gospodarjenja z njimi, industrijskega onesnaževanja ter gensko spremenjenih organizmov.

V nadaljevanju vam predstavljamo načrt dela Inšpektorata za leto 2015, v katerem so jasno začrtani cilji in naloge, ki jih bo ta upravni organ zasledoval v tekočem letu. Načrt dela Inšpektorata za leto 2015 je plod analize dela in izkušenj iz preteklih let, trenutne kadrovske zasedbe, zagotovljenih materialnih in finančnih virov.

Inšpektorat za doseganje ciljev na posameznih področjih opravlja inšpekcijske nadzore, z namenom preverjanja spoštovanja zakonskih določb. Inšpekcijski nadzori so usmerjeni predvsem na področja, v okviru katerih se v praksi iz preteklih izkušenj zaznava nespoštovanje predpisov oziroma problemi pri izvajanju le-teh, in na področja, v okviru katerih bi lahko bila, zaradi nespoštovanja predpisov, neposredno ogrožena človeška življenja ali zdravje ljudi ter storjena večja materialna škoda. V ta namen se vsako leto za posamezno inšpekcijo predvidi število inšpekcijskih pregledov.

Glede na obseg inšpekcijskih nadzorov bo Inšpektorat izvajal tako celovite kot tudi tematske inšpekcijske nadzore. Celoviti nadzori se izvajajo z namenom ugotavljanja celotnega pregleda nad zakonitostjo in strokovnostjo dela zavezanca, s področja dela posamezne inšpekcije. Tematski nadzori se pri zavezancih opravljajo na delu posameznega dela področja inšpekcije, ki z vidika uresničevanja posameznega materialnega predpisa predstavlja posebno problematiko, ali pa z namenom pridobivanja podatkov o realnem stanju (posnetek stanja) na določenem upravnem področju.

Na podlagi prejetih prijav, pobud, pritožb in obvestil, ki jih bo Inšpektorat prejel od fizičnih ali pravnih oseb, se bodo izvajali izredni inšpekcijski nadzori. Z namenom preverjanja, ali so zavezanci v odrejenem roku uresničili oziroma izpolnili ukrepe, odrejene s strani inšpektorjev za odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti, pa se bodo izvajali kontrolni inšpekcijski nadzori. Glede na način izvedbe bo inšpekcija opravljala tako napovedane kot tudi nenapovedane inšpekcijske nadzore.

Inšpektorat bo glede na ugotovljene kršitve pri izvajanju nadzora posebno pozornost namenil tudi prekrškovnemu ukrepanju.

Inšpektorat bo izvedel različne usmerjene akcije na področjih, kjer so bile v preteklem obdobju ugotovljene večje nepravilnosti in na področjih, kjer sprememba posamezne področne zakonodaje na novo določa nadzor. Glede na področje nadzora se bo Inšpektorat aktivno vključeval v skupne akcije različnih Inšpektoratov RS in s tem nadaljeval z že vzpostavljeno prakso.

---

## 2 ORGANIZACIJA IN KADRI

Gradbena, geodetska in stanovanjska inšpekcija ter Inšpekcija za okolje in naravo delujeta v sestavi Inšpektorata RS za okolje in prostor, ki je organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. Inšpektorat vodi in predstavlja glavni inšpektor, kateremu neposredno pomoč pri vodenju organa nudi namestnik glavnega inšpektorja. Gradbeno, geodetsko in stanovanjsko inšpekcijo ter Inšpekcijo za okolje in naravo vodita direktorja inšpekcije. Inšpektorat RS za okolje in prostor ima sedež v Ljubljani, Vožarski pot 12.

Znotraj Inšpektorata RS za okolje in prostor je zaradi učinkovitejšega nadzora in lažje organizacije dela ustanovljenih osem območnih enot:

- Območna enota Ljubljana, s sedežem v Ljubljani, Vožarski pot 12,
- Območna enota Kranj, s sedežem v Kranju, Slovenski trg 1,
- Območna enota Koper, s sedežem v Kopru, Trg Brolo 12,
- Območna enota Nova Gorica, s sedežem v Novi Gorici, Trg Edvarda Kardelja 1,
- Območna enota Maribor, s sedežem v Mariboru, Ulica heroja Tomšiča 2,
- Območna enota Murska Sobota, s sedežem v Murski Soboti, Kardoševa 2,
- Območna enota Celje, s sedežem v Celju, Krekov trg 1,
- Območna enota Novo mesto, s sedežem v Novem Mestu, Defranceschijeva ulica 1.

Prav tako sta znotraj Inšpektorata RS za okolje in prostor ustanovljeni dve inšpekciji ter služba za skupne in pravne zadeve. V Inšpektoratu RS za okolje in prostor je skupaj zaposlenih 171 javnih uslužbencev.

- Znotraj Službe za skupne in pravne zadeve je zaposlenih 11 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 podsekretar, ki vodi službo po pooblastilu odgovorne osebe,
  - 1 podsekretar,
  - 2 višja svetovalca,
  - 1 referent,
  - 1 strokovni sodelavec VII/2-II,
  - 2 strokovna sodelavca VII/1,
  - 1 finančnik VII/1,
  - 1 sistemski administrator V ter
  - 1 administrator V;
- Znotraj Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije je zaposlenih 12 javnih uslužbencev (urad glavnega inšpektorja), in sicer:
  - 1 gradbeni inšpektor, ki vodi inšpekcijo po pooblastilu odgovorne osebe,
  - 4 gradbeni inšpektorji,
  - 1 geodetski inšpektor,
  - 5 stanovanjski inšpektorjev ter
  - 1 višji svetovalac;
- Znotraj Inšpekcije za okolje in naravo je zaposlenih 6 javnih uslužbencev (urad glavnega inšpektorja), in sicer:
  - 1 inšpektor za okolje, ki vodi inšpekcijo po pooblastilu odgovorne osebe,
  - 3 inšpektorji za okolje,
  - 1 podsekretar ter
  - 1 nadzornik;

---

Znotraj Inšpektorata RS za okolje in prostor je organiziranih 8 območnih enot s sledečo zasedenostjo delovnih mest:

- v Območni enoti Ljubljana je zaposlenih 36 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 inšpektor za okolje, ki vodi območno enoto po pooblastilu odgovorne osebe,
  - 16 gradbenih inšpektorjev,
  - 12 inšpektorjev za okolje,
  - 1 višji nadzornik,
  - 3 nadzorniki,
  - 2 administratorja V ter
  - 1 administrator IV-II;
  
- v Območni enoti Kranj je zaposlenih 11 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 gradbeni inšpektor, ki vodi območno enoto,
  - 3 gradbeni inšpektorji,
  - 5 inšpektorjev za okolje,
  - 1 višji nadzornik ter
  - 1 ekonom IV;
  
- v Območni enoti Koper je zaposlenih 16 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 gradbeni inšpektor, ki vodi območno enoto,
  - 8 gradbenih inšpektorjev,
  - 4 inšpektorji za okolje,
  - 2 nadzornika ter
  - 1 administrator V;
  
- v Območni enoti Nova Gorica je zaposlenih 9 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 inšpektor za okolje, ki vodi območno enoto,
  - 4 gradbeni inšpektorji,
  - 3 inšpektorji za okolje ter
  - 1 višji nadzornik;
  
- v Območni enoti Maribor je zaposlenih 25 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 gradbeni inšpektor, ki vodi območno enoto,
  - 11 gradbenih inšpektorjev,
  - 8 inšpektorjev za okolje,
  - 2 nadzornika,
  - 1 koordinator VII/1 ter
  - 2 administratorja V;
  
- v Območni enoti Murska Sobota je zaposlenih 10 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 inšpektor za okolje, ki vodi območno enoto,
  - 4 gradbeni inšpektorji,
  - 3 inšpektorji za okolje ter
  - 2 nadzornika;
  
- v Območni enoti Celje je zaposlenih 21 javnih uslužbencev, in sicer:
  - 1 inšpektor za okolje, ki vodi območno enoto,

- 
- 10 gradbenih inšpektorjev,
  - 5 inšpektorjev za okolje,
  - 1 višji nadzornik,
  - 1 nadzornik ter
  - 3 administratorji V;
- v Območni enoti Novo mesto je zaposlenih 12 javnih uslužbencev, in sicer:
- 1 gradbeni inšpektor, ki vodi območno enoto,
  - 4 gradbenih inšpektorjev,
  - 4 inšpektorji za okolje,
  - 1 višji nadzornik,
  - 1 nadzornik ter
  - 1 administrator V.

IRSOP, ki je na novo začel delovati v decembru 2014, mora na novo vzpostaviti vse potrebno za pravilno in zakonito poslovanje na vseh področjih svojega dela. Dejstvo je, da je precej javnih uslužbencev ostalo na sedanjem IRSI, ki so bili prej na bivšem IRSOP leta 2012, kar pomeni zelo oteženo delo, ki ga je na takšnem začetku največ.

Glede na usmeritev v celi državi razumemo omejitev zaposlovanja, vendar se obsega dela, ki spada v splošno službo, s toliko zaposlenimi ne da zagotavljati pravočasno. Enako velja za del inšpekcijskih zadev, kjer je pripad veliko večji od našim možnostmi za obravnavo zadev.

V skladu s potrebami in finančnimi možnostmi, bomo v letu 2015 izvedli nujna izobraževanja, tudi v povezavi z Upravno akademijo, da bodo stroški čim manjši. Izobraževanja so nujno potrebna, saj je delo zelo obsežno. Posebno pereče je prekrškovno področje, ki ga moraj inšpektorji izvajati, kar je zanje strokovno težja zadeva.

Glede na finančna sredstva bomo nabavili novo opremo, ker je večina računalnikov in skenerjev stara že nekaj let. Poleg tega se bomo priključili sedaj veljavnim pogodbam, ki so bile sklenjene pred nastankom IRSOP, ker je to potrebno po ZJN-1. Ko bodo ta JN iztekla, pa bomo izvedlo nove. Pri delitvi službenih vozil z IRSI ni prišlo do delitve po načelu »vse nazaj na IRSOP, kar je bilo prej«, zato smo dobili manj vozil. Zato bomo v letu 2015 morali nabaviti nekaj novih, saj jih je precej starih že preko 10 let.

Planirana finančna sredstva za Inšpektorat RS za okolje in prostor so premajhna predvsem pri postavki izvršb in analize stanj, kar je stalnica v proračunu IRSOP. To je pogoj za učinkovito po končanih postopkih.

V letu 2015 je predvidena selitev na novo lokacijo, kar pomeni dodatne stroške za selitev vsega.

### **3 GRADBENA, GEODETSKA IN STANOVANJSKA INŠPEKCIJA**

Namen oblikovanja načrta nadzora Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor je predvsem doseganje čim boljših rezultatov dela, pri nadzoru pa sledenje osnovnim ciljem, ki so določeni v predpisih, politiki ministrstva in države, ter čim hitreje odzivanje na dogajanja na terenu in trgu. Poslanstvo gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije je izvajanje nadzora nad izvrševanjem predpisov s področja prostora in graditve, s področja geodetske dejavnosti in s stanovanjskega področja. Z namenom, da bo tudi v letu 2015 nadzor nad izvajanjem predpisov čim bolj učinkovit ter ciljno usmerjen glede na prioritete dela, je oblikovan načrt dela

---

gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije v letu 2015. Načrt je rezultat načrtnega in sistematičnega dela v preteklih letih. Kljub omejenemu številu inšpektorjev in drugih javnih uslužbenecv ter omejenim materialnim virom je predstavljeni načrt zasnovan na način, da bo inšpekcijski nadzor v največji meri učinkovit in bo z izvajanjem zagotovil največji učinek nad nadzorovanimi področji.

Načrt nadzora je pripravljen glede na prioritete in cilje dela, ob upoštevanju dosedanjih izkušenj in pridobljenih podatkov pri nadzoru. Na sprotno delo inšpektorjev imajo velik vpliv tudi zunanji faktorji (predvsem prijave, trendi v gradbeništvu in gradnji, trendi na trgu, spremembe zakonodaje ...).

Glede na dogajanje na področjih nadzora in v posameznih območjih nadzora v sklopu inšpekcije oblikujemo tudi delovne skupine za posamezne naloge in aktivnosti, česar v letnih načrtih sicer ne načrtujemo vnaprej – kot je to še vedno pri intenzivnejšem nadzoru nad udeleženci pri gradnji, nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov in skupnih akcijah z ostalimi inšpektorati (nadzor nad gradbiščih, nadzor nad gradnjo na kmetijskih zemljiščih ...).

Da bi pri gradnji objektov zagotovili čim bolj optimalno izpolnjevanje zahtev in pogojev, ki jih postavljajo ZGO-1 in predpisi s področja urejanja prostora, smo določili osnovna oziroma bistvena področja nadzora ter v okviru osnovnih ciljev opredelili prioritete in ukrepe za doseganje osnovnih ciljev.

V letošnjem letu bo gradbena inšpekcija nadaljevala s sodelovanjem pri spremembi gradbene zakonodaje, ter aktivno sodelovala pri predlogih s področja dela gradbene inšpekcije. Stanovanjska inšpekcija bo nadaljevala s svojimi aktivnostmi in udeležbo pri pripravi predloga sprememb in dopolnitev stanovanjskega zakona oziroma pri oblikovanju nove stanovanjske zakonodaje.

Gradbeno, geodetsko in stanovanjsko inšpekcijo sestavljajo:

- gradbena inšpekcija,
- geodetska inšpekcija,
- stanovanjska inšpekcija.

### **3.1 GRADBENA INŠPEKCIJA**

Gradbena inšpekcija je organizirana v osmih območnih enotah: Ljubljana, Kranj, Koper, Nova Gorica, Maribor, Murska Sobota, Celje in Novo mesto, ki jih organizacijsko vodijo vodje območnih enot.

Gradbena inšpekcija se že dlje časa sooča z velikim številom prijav, zahtev in drugih vlog pravnih in fizičnih oseb, kakor tudi odprtih inšpekcijskih zadev in nerealiziranih izvršilnih postopkov. Gradbena inšpekcija ima določene Prioritete za razvrščanje (prioritete za obravnavanje prijav, prioritete za nadaljevanje začetih inšpekcijskih postopkov in prioritete v izvršilnih postopkih). Namen interne metodologije razvrščanja in določanja prioritet je zagotavljanje učinkovitejšega delovanja gradbene inšpekcije pri izvajanju njene prvenstvene naloge, to je zagotavljanje spoštovanja zakonov in podzakonskih predpisov na področju prostora, in sicer poenoteno, glede na pomembnost po celi Sloveniji, brez morebitnih zunanjih vplivov in pritiskov na inšpekcijske postopke. Gradbeni inšpektorji pri inšpekcijskih postopkih in pri opravljanju upravnih izvršb po določilih veljavne zakonodaje upoštevajo predvsem javno korist in javni interes. Prioritete dela gradbene inšpekcije jasno opredeljujejo načine ravnanj v zvezi z obravnavo prijav, vodenjem inšpekcijskih postopkov in prednostno izvedbo izvršb ter imajo jasno določene kriterije za vrstni red obravnave prijav, zadev in izvršb.



---

Dne 20. 5. 2013 so bile sprejete Usmeritve gradbenim inšpektorjem za izvajanje izvršb po drugi osebi, ki določajo vrstni red izvedbe izvršilnih postopkov na področju dela gradbenih inšpektorjev Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije ter kratka pojasnila in usmeritve pred samo izvedbo upravne izvršbe, med potekom upravne izvršbe inšpekcijskih odločb po drugi osebi in postopanje po že opravljeni upravni izvršbi.

Pri vodenju inšpekcijskih postopkov se upoštevajo naslednji parametri:

- faznost gradnje (ko je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje vrednosti (nujni ukrepi v javnem interesu, kjer je upravičena tudi ustna odločba – 144. člen in 211. člen ZUP); objekti v gradnji: nelegalne gradnje, neskladne gradnje, nadzor nad udeleženci gradnje, gradbeni proizvodi; zgrajeni/dokončani objekti ali objekti v uporabi: nelegalne gradnje, neskladne gradnje, uporaba objektov; ostalo: objekti, kjer je izdano gradbeno dovoljenje, vzdrževalna dela, posegi v prostor, spremembe namembnosti brez gradbenih posegov, spremembe rabe ...);
- vrsta kršitve (nelegalna gradnja, neskladna gradnja, uporaba objektov, nadzor nad udeleženci gradnje, gradbeni proizvodi);
- zahtevnost objekta (zahtevni objekt, manj zahtevni objekt, nezahtevni objekt, enostavni objekt);
- vrsto objekta (gradnje javnih objektov, kot so šole, bolnišnice, vrtci, drugi objekti za javne prireditve; industrijski objekti; gradnje v območju javnih površin in komunalnih vodov; večstanovanjski objekti; poslovni objekti; stanovanjski objekti; ne stanovanjski objekti; inženirski objekti);
- nevarnost (potencialno nevarni javni objekti; ogrožanje javne površine v državni lasti; ogrožanje javne površine v občinski lasti; objekti v privatni lasti);
- ter ostale karakteristike (gradnje za trg; ponovitveno dejanje; objekti, ki jih prijavlja večje število ljudi (več prijav različnih oseb ali medijev, civilne iniciative ...); začetek gradnje (izkop gradbene jame), kjer je možno gradnjo še ustaviti; na zaščiteneh območjih (nacionalni park, krajinski park, zaščiteno mestno jedro in spomeniško zaščiteni objekti, vodovarstveno območje, vodno zemljišče, priobalni pasovi, gozdno zemljišče, prvo kmetijsko zemljišče); objekti z vplivi na okolje).

Gradbeni inšpektorji bodo izvršbe inšpekcijskih odločb izvajali na podlagi vrstnega reda, ki ga določajo sprejete prioritete za razvrščanje izvršilnih postopkov. Prioritete pri razvrščanju upoštevajo zlasti stopnjo javnega interesa za izvršitev odločbe z upoštevanjem naslednjih kriterijev:

- pravno stanje (pravnomočnost, izvršljivost) izdanih upravnih aktov, na podlagi katerih se opravlja izvršba;
- fizične karakteristike objekta – zahtevnost objekta po Uredbi o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (zahtevni, manj zahtevni, nezahtevni, enostavni objekt);
- nevarnost (potencialno nevarni javni objekti; ogrožanje javne površine v državni lasti; ogrožanje javne površine v občinski lasti; objekti v privatni lasti);
- vpliv objekta na ljudi in okolje (objekt, za katerega je s predpisi o varstvu okolja določeno, da je zanj presoja vplivov na okolje obvezna ter objekt, za katerega s predpisi o varstvu okolja ni obvezna presoja vplivov na okolje, z onesnaževanjem in obremenjevanjem pa vpliva na kvaliteto bivanja v določenem okolju),;
- objekt na zaščiteneh območjih – kršitve glede na lego objekta v prostoru (nacionalni/narodni park, regijski park, krajinski park, Natura 2000, naravne vrednote in spomeniki, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja, naravni rezervat, zaščiteno mestno jedro in spomeniško zaščiteni objekti, vodovarstveno območje, vodno zemljišče, zemljišča s podzemnimi vodami, priobalni pasovi, gozdno zemljišče, prvo kmetijsko zemljišče, naravna zdravilna sredstva, varovalni pas posameznih objektov gospodarske javne infrastrukture,

---

zemljišča, na katerih je območje izključne rabe letališča, vzletišča oziroma infrastrukturnega objekta navigacijskih služb zračnega prometa ter zemljišča, nad katerimi je na podlagi predpisov, ki urejajo letalstvo, določeno območje nadzorovane rabe in območje omejene rabe, območja s področja obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter drugi varovani pasovi ali katera druga zaščitena območja, ki so razvidna iz PUP-a);

- objekti v javni rabi;
- objekti, v katerih se opravlja dejavnost;
- možnost legalizacije objekta.

Pri izvršilnih postopkih bodo imele prednost tiste zadeve, pri katerih so upravni akti pravnomočni. Zakon o splošnem upravnem postopku posebej ureja ukrepanje v primeru nujnih ukrepov v javnem interesu, ki so podani, če ostaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi, za javni red in mir, za javno varnost ali za premoženje večje vrednosti. V takšnih primerih bodo izvršbe potekale prioriteto.

Z notranjo ureditvijo razvrščanja prijav/zadev po pomembnosti je inšpektorat zagotovil učinkovito izvajanje nalog, ki jih je po zakonu dolžan zagotavljati, ob tem pa varovati javni interes, ki zahteva izvajanje nujnih ukrepov ter v prvi vrsti obravnavo težjih nepravilnosti. Ocenjujemo, da s takšnim delom inšpektorat zagotavlja učinkovitejšo represivno politiko, kajti s tem naj bi se preprečevalo ne le nadaljevanje kršitev s strani večjih kršiteljev, ampak naj bi se zagotavljala tudi večja varnost.

Prioritete za razvrščanje prijav, inšpekcijskih postopkov in izvršilnih postopkov glede na pomembnost kršitve in določanje stopnje pomembnosti obravnave ter posledično vrstni red reševanja prijav, vodenja inšpekcijskih postopkov ter izvedbe izvršbe (v nadaljevanju Prioritete za razvrščanje), v skladu z enajsto točko 1. odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) štejemo kot izjemo od prostega dostopa do informacij javnega značaja. Metodologija obravnavanja prijav in razvrščanje izvršilnih postopkov se nanaša na notranje poslovanje organov. Z razkritjem Prioritet za razvrščanje bi Inšpektorat RS za promet, energetiko in prostor utrpel resne in vsebinske motnje pri delovanju organa, ki bi bile večje kot pravica javnosti, da se seznanijo s Prioritetami za razvrščanje, kar je z instančnimi odločbami potrdila tudi Informacijska pooblaščenka v treh primerih (dve zahtevi novinarjev in zahteva inšpekcijskega zavezanca).

Poudarek dela gradbenih inšpektorjev bo tudi na reševanju starih zadev z namenom zmanjšanja števila aktivnih spisov.

Na delo gradbene inšpekcije bo lahko vplivala tudi morebitna sprememba zakonodaje, na podlagi katere bo plan dela prilagojen.

### **3.1.1 PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA**

Pristojnosti gradbene inšpekcije so določene v zakonih (Zakon o graditvi objektov, Zakon o urejanju prostora, Energetski zakon, Zakon o rudarstvu, Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno) in podzakonskih aktih.

Na podlagi določil Zakona o graditvi objektov ZGO-1 gradbeni inšpektorji nadzirajo gradnjo objektov, med drugim:

- ali imajo investitorji gradbeno dovoljenje za graditev objektov oziroma za dela, ki jih opravljajo, in ali dela opravljajo v skladu z dovoljenjem;
- ali se gradnja oziroma sprememba namembnosti izvaja skladno z izdanim gradbenim dovoljenjem;

- 
- ali se dela, za katera ni potrebno pridobiti dovoljenj po določbah ZGO-1, izvajajo v skladu s prostorskimi akti in gradbenimi predpisi;
  - ali se gradi objekt, za katerega je izdan sklep, s katerim se je dovolila obnova postopka in zadržanje izvršitve gradbenega dovoljenja;
  - ali udeleženci pri graditvi objektov (projektanti, revizorji, izvajalci, nadzorniki ...) izpolnjujejo zahteve, določene z ZGO-1;
  - ali imajo lastniki za uporabo objektov uporabno dovoljenje;
  - ali objekte vzdržujejo tako, da le-ti ne ogrožajo varnosti in zdravja ljudi ter okolice ...

Na podlagi določil ZGO-1 in predvsem Uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (Uradni list RS, št. 18/13, 24/13, 26/13) gradbeni inšpektorji nadzirajo:

- ali zgrajeni enostavni objekti izpolnjujejo pogoje za postavitve brez gradbenega dovoljenja,
- ali je enostavni objekti postavljen v skladu s prostorskim aktom,
- ali investitorji in izvajalci izvajajo vzdrževanje objekta v obsegu, za katera ne potrebujejo gradbenega dovoljenja.

Na podlagi določil Zakona o rudarstvu (ZRud-1) gradbeni inšpektorji nadzirajo:

- ali se zakonito izvajajo rudarska dela na stavbnih zemljiščih in
- ali se izvaja gradnja dodatne rudarske infrastrukture izven rudniških prostorov, v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov.

Na podlagi Energetskega zakona (EZ-1) gradbeni inšpektorji izvajajo strokovni nadzor nad izdanimi energetskimi izkaznicami, kot posledico strokovnega nadzora resornega ministrstva, v katerem le-to podvomi o pravilnosti izdane energetske izkaznice.

Gradbeni inšpektorji v okviru svoje pristojnosti izvajajo tudi dolžnosti, podeljene z Uredbo o odlagališčih odpadkov.

### **3.1.2 IZHODIŠČA IN CILJI**

Da bi pri gradnji objektov zagotovili čim bolj optimalno izpolnjevanje zahtev in pogojev, ki jih postavljajo ZGO-1 in predpisi s področja urejanja prostora, smo določili tako osnovna oziroma bistvena področja nadzora, kot tudi opredelili prioritete in ukrepe za doseganje osnovnih ciljev.

Analiza iz preteklih dveh let je pokazala, da je vsak inšpektor, glede na povprečno trajanje inšpekcijskega postopka, zmožen na leto obdelati 40 novih prijav in hkrati delati na 40 že odprtih zadevah. Zaradi različnosti (teža kršitve, različna uporaba rednih in izrednih pravnih sredstev ...) inšpekcijskih postopkov te številke lahko variirajo. Pri tem so bili upoštevani še postopki s pravnimi sredstvi, postopek izvršbe, posredovanje ostalih organov (Varuh človekovih pravic, Inšpektorat za javno upravo, Komisija za preprečevanje korupcije, državno tožilstvo ter Policija) ter odgovarjanje ostalim strankam in prijaviteljem, na katere je dolžan inšpektor odgovarjati in podajati ustrezne argumente in dokumente oz. sodelovati pri izvajanju teh nalog.

Osnovni cilji bodo predvsem:

- čim bolj učinkovito preprečevanje nedovoljenih gradenj;
- v vseh fazah gradnje objektov kontrolirati izpolnjevanje z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov ter zagotoviti izpolnjevanje predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z gradnjo objektov;
- čim bolj učinkovito preprečevanje uporabe objektov brez predpisanih dovoljenj;

- 
- strokovni nadzor nad izdanimi energetskimi izkaznicami v primerih, ko pristojno ministrstvo podvomi o pravilnosti energetske izkaznice;
  - preprečevanje nezakonitega izvajanja rudarskih del na stavbnih zemljiščih;
  - poročanje o izpolnjevanju gradbenih zahtev v zvezi z zaprtjem odlagališča.

Osnovni cilji gradbene inšpekcije so definirani preko štirih temeljnih nalog in sicer:

G1 – Preprečevanje nedovoljenih gradenj

G2 – Kontroliranje izpolnjevanja z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov v vseh fazah gradnje objektov ter zagotavljanje izpolnjevanja predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z gradnjo objektov

G3 – Preprečevanje uporabe objektov brez predpisanih dovoljenj

G4 – Kontroliranje ostalih predpisov v pristojnosti gradbene inšpekcije

Ključne besede so povezane s področno zakonodajo, ki jo inšpekcija pokriva. Spodnja tabela prikazuje uporabo ključnih besed pri posamezni temeljni nalogi na nivoju zadeve za Gradbeno inšpekcijo.

GRADBENA INŠPEKCIJA		Ključna beseda, ki opredeljuje temeljno nalogo
Preprečevanje nedovoljenih gradenj	152. čl. ZGO-1 – nelegalna gradnja	G1 – PREPREČEVANJE NG
	153. čl. ZGO-1 – neskladna gradnja	
	154. čl. ZGO-1 – nevarna gradnja	
	158. čl. ZGO-1 – odklop od infrastrukturnih omrežij	
	160. čl. ZGO-1 – označitev ukrepa	
	161. čl. ZGO-1 – zaseg	
	148. čl. 4. odstavek ZGO-1 – obnova postopka izdaje GD	
	Odločba ZUN	
	Odločba ZGO	
Kontroliranje izpolnjevanja z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov v vseh fazah gradnje objektov ter zagotavljanje izpolnjevanja predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z graditvijo objektov	150. člen ZGO-1.4. tč. (prepoved vgradnje)	G2 – BISTVENE ZAHTEVE IN IZPOLNJEVANJE POGOJEV
	150. člen ZGO-1.1. ali 1.2. tč. (odprava nepravilnosti oz. ustavitve gradnje)	
Preprečevanje uporabe objektov brez predpisanih dovoljenj	150. člen ZGO-1.3 tč. (prepoved uporabe)	G3 – UPORABA
	156. čl. ZGO-1 (posebni primeri uporabe)	
Kontroliranje ostalih predpisov v pristojnosti gradbene inšpekcije	Zakon o rudarstvu	G4 – DRUGI ZAKONI
	Energetski zakon	
	Uredba o odlagališčih odpadkov	

Ključne besede, ki so definirane na nivoju zadev in opredeljujejo temeljne naloge, so definirane na naslednjih tipih zadev:

- upravna – gradbena,
- prekrškovna zadeva,
- akcija.

Večina dejanj in postopkov gradbene inšpekcije je namenjena doseganju teh osnovnih ciljev, zato inšpektorji tudi dosledno vodijo inšpekcijske in prekrškovne postopke.

Primarni cilj nadzora v letu 2015 je zagotoviti izpolnjevanje predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z gradnjo objektov. Ta cilj bo gradbena inšpekcija v letu 2015 zasledovala s povečanim obsegom nadzora nad aktivnimi gradbišči, ki bodo identificirana na podlagi

---

podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih in podatkov, posredovanih s strani drugih področnih inšpekcij. Ob nadzoru aktivnih gradbišč bo preverjeno tudi, ali udeleženci pri gradnji izpolnjujejo predpisane pogoje.

Poleg nadzora nad izpolnjevanjem predpisanih pogojev in kvaliteto dela bo gradbena inšpekcija v letu 2015 stremela k čim bolj učinkovitemu preprečevanju nastanka nedovoljenih gradenj. V tem okviru bo primarno vršila nadzor nad gradnjami, pri katerih je zaradi njihove nevarnosti prizadet javni interes. Povečan bo tudi nadzor nad izvajanjem vzdrževalnih del, saj se pod okriljem izvajanja vzdrževalnih del velikokrat izvaja rekonstrukcija objekta, za katero pa je pred pričetkom gradnje potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje.

V letu 2015 bo poleg zgoraj naštetih nalog gradbena inšpekcija povečala tudi obseg nadzora nad gradnjo in uporabo stavb, namenjenih javni rabi, saj je pri teh stavbah posebej močno izražen javni interes po izpolnjevanju bistvenih zahtev objekta pri gradnji in uporabi. Poleg ukrepa v primeru, da se objekt uporablja brez uporabnega dovoljenja, je ZGO-1 uvedel tudi ukrep v zvezi z uporabo objekta v druge namene, kot je dovoljena – sprememba namembnosti brez pridobljenega dovoljenja. Sledili bomo cilju preprečitve uporabe tistih objektov, ki nimajo pridobljenega uporabnega dovoljenja (5. člen ZGO-1).

Poudarek dela gradbene inšpekcije v letu 2015 bo na nadzoru nad izpolnjevanjem predpisanih bistvenih zahtev za objekte, predvsem pri stanovanjskih objektih, javnih objektih in poslovnih stavbah, pri tistih objektih, ki imajo vplive na okolje, pri objektih, ki predstavljajo zahtevne objekte po predpisih o graditvi objektov ter nad rekonstrukcijami starih objektov, predvsem v mestnih jedrih in drugih gosto naseljenih območjih. Sledili bomo cilju zagotovitve izpolnjevanja bistvenih zahtev objektov (9. člen ZGO-1) in bistvenih lastnosti objektov (9. in 13. člen ZGO-1).

Ravno tako bo v zvezi z zagotavljanjem izpolnjevanja predpisanih bistvenih zahtev za objekte gradbena inšpekcija opravljala tudi večjo kontrolo izpolnjevanja zahtev Pravilnika o gradbiščih, uveljavljenega v letu 2008, predvsem v delu, ki se nanaša na opravljanje kontrole gradnje s strani odgovornih nadzornikov. Obveznosti nadzornika obsegajo vse, od ugotavljanja skladnosti gradnje s projekti in dovoljenji, do kontrole uporabe gradbenih proizvodov pri vgrajevanju v objekt. Z nadzorom nad delom nadzornika in odgovornega nadzornika bomo zasledovali cilj, da se delo gradbenih inšpektorjev lahko omeji le na redne kontrolne preglede na gradbiščih, saj je popolna kontrola nad kvaliteto gradnje in spoštovanjem predpisov pri gradnji objektov naloga nadzornikov.

Povečati bo potrebno tudi kontrolo nad delom udeležencev pri gradnji objektov (projektanti, revidenti, izvajalci in odgovorni vodje del) – s tem želimo zagotoviti, da ti udeleženci izpolnjujejo osnovne pogoje za opravljanje dela (28., 29., 31. in 45. člen ZGO-1).

Ustreznost gradbenih proizvodov je eden bistvenih pogojev za doseganje oziroma izpolnjevanje bistvenih zahtev za objekte. Zakon določa, da gradbeni inšpektor prepove vgrajevanje gradbenih proizvodov, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev. Nova ureditev trga po priključitvi Slovenije EU in s tem enostavnejši pretok blaga, storitev in delovne sile v okviru EU je povzročila še večji interes oseb iz tretjih držav za nastop na slovenskem trgu. Posledično je potrebna večja pozornost gradbene inšpekcije pri nadzoru nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov (kontrolirali bomo predvsem opremljenost proizvodov z dokazili o ustreznosti) in pri opravljanju storitev s področja graditve objektov, tako pri pravnih osebah kot tudi fizičnih osebah držav iz EU in iz tretjih držav. Tako kot v prejšnjih letih bomo pri tem sodelovali s tržno inšpekcijo. S tem želimo zagotoviti kvaliteto gradbenih proizvodov (9. čl. ZGO-1) ter na ta način zagotavljati bistvene lastnosti objektov (13. čl. ZGO-1). V ta namen bo v letu 2015 izvedena akcija nad ustreznostjo vgrajenih gradbenih proizvodov v objekte.

---

Gradbena inšpekcija bo nadaljevala sistematičen nadzor nad novogradnjami, in sicer, ali je bilo za nameravano oz. že začeto gradnjo pridobljeno gradbeno dovoljenje, z namenom preprečiti gradnje brez gradbenega dovoljenja (3. čl. ZGO-1).

Izvajanje upravnih izvršb inšpekcijskih odločb po drugi osebi bo gradbena inšpekcija opravljala glede na razpoložljiva finančna sredstva ter upošteva odloge izvršbe po 156.a členu ZGO-1 in 293. členu ZUP. Skladno s prioriteta del gradbene inšpekcije pri izvršilnih postopkih in vrstnim redom pri izvršbah se bo izvršba opravila, ko bo prišla na vrsto. V metodologiji so pri upravnih izvršbah navedeni določeni parametri za točkovanje objektov, pri katerih je upoštevan javni interes, zdravje in varnost ljudi ... Z izvajanjem izvršb se bo zmanjšalo število nelegalnih gradenj in drugih nezakonitosti ter se bo preprečevalo nastajanje novih nelegalnih gradenj in drugih nezakonitosti.

V letu 2015 bomo redno izrekli denarne kazni za prisilitev k spoštovanju in izvrševanju inšpekcijskih ukrepov (npr. prepoved uporabe, prepoved nadaljevanja del), s ciljem zagotoviti upoštevanje in izvrševanje inšpekcijskih ukrepov. Izvajali bomo tudi nadzor nad priključevanjem nedovoljenih gradenj na gospodarsko javno infrastrukturo, saj zakon določa, da gradbeni inšpektor z odločbo naloži upravljavcu infrastrukture, da izvrši odklop. Če je nedovoljena gradnja priključena preko legalne gradnje, naloži odklop tudi te. Z odklopi oziroma preprečevanjem priklopov nedovoljenih objektov se bo učinkovito zmanjševalo število nedovoljenih gradenj.

Na nedovoljenih gradnjah bomo označevali izrečene inšpekcijske ukrepe in prepovedi, kot to predvideva ZGO-1, ter obveščali javnost in posamezne osebe o inšpekcijskih ukrepih ter o delu inšpekcije.

Prednostno bodo obravnavani postopki z visoko stopnjo prioritete in že uvedeni inšpekcijski postopki.

V letu 2015 bo gradbena inšpekcija na podlagi poizvedbe Agencije RS za okolje v zvezi z odločanjem o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 53. člena Uredbe o odlagališčih odpadkov nadaljevala s poročanjem o izpolnjevanju gradbenih zahtev v zvezi z zaprtjem odlagališč na podlagi 3. odstavka 53. člena Uredbe o odlagališčih odpadkov.

Gradbeni inšpektorji bodo na podlagi Energetskega zakona izvajali nadzor nad energetskimi izkaznicami kot posledico nadzora resornega ministrstva v primerih, ko bo to v postopku strokovnega nadzora podvomilo v pravilnost izdane energetske izkaznice.

Hkrati poudarjamo, da je predmetni osnutek načrta dela gradbene inšpekcije v letu 2015 sestavljen na podlagi in ob upoštevanju zahtev trenutno veljavnih predpisov, ki določajo pristojnosti gradbene inšpekcije. V primeru, da bodo ti predpisi spremenjeni, bo spremenjeni situaciji potrebno prilagoditi tudi letni načrt dela.

### **3.1.3 KOORDINIRANE AKCIJE**

*Nadzor nad gradnjo in uporabo stavb, namenjenih javni rabi (šole, vrtci, bolnišnice, nakupovalni centri, javne ustanove, kopališča ...).*

Akcija bo predvsem usmerjena v tiste objekte, v katerih se zadržuje večje število ljudi. Poleg ukrepa v primeru, da se objekt uporablja brez uporabnega dovoljenja, bo preverjena tudi skladnost objekta z izdanim gradbenim dovoljenjem.

---

Cilj: Preprečiti uporabo tistih objektov, ki nimajo pridobljenega uporabnega dovoljenja (5. člen ZGO-1) in zagotoviti izpolnjevanje bistvenih zahtev objektov in bistvenih lastnosti objektov (9. in 13. člen ZGO-1) ter zagotoviti neoviran dostop, vstop in uporabo objektov v javni rabi (Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb).

#### Nadzor na gradbiščih:

- Nadzor nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov

Opravljen bo nadzor pri vgrajevanju gradbenih proizvodov v objekt, kontrolirali bomo predvsem opremljenost proizvodov z dokazili o ustreznosti. Zakon določa, da gradbeni inšpektor prepove vgrajevanje gradbenih proizvodov, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev.

Cilj: Preprečevanje vgradnje gradbenih proizvodov brez ustreznih dokazil o kvaliteti oziroma ustreznosti za nameravano uporabo (9. člen ZGO-1) in s tem zagotavljati bistvene lastnosti objektov (13. člen ZGO-1) ter zagotoviti, da udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo osnovne pogoje za opravljanje dela (28., 29., 31., 45. ... člen ZGO-1).

- Nadzor nad delom udeležencev pri graditvi objektov

Opravljen bo nadzor, ali udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo z zakonom določene pogoje za opravljanje svojega dela.

Cilj: Zagotoviti, da udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo osnovne pogoje za opravljanje dela (28., 29., 31., in 45. čl. ZGO-1).

### **3.1.4 KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA**

Načrt dela neposrednega nadzora je pripravljen na podlagi dveh osnovnih meril:

- celokupnega števila rednih in kontrolnih pregledov ter pregledov na podlagi prijav v letu 2014;
- predvidene kadrovske zasedbe v letu 2015.

Pri izračunu smo upoštevali:

- manjšo učinkovitost novo zaposlenih inšpektorjev;
- odsotnosti zaradi porodniškega in starševskega dopusta;
- manjši obseg inšpekcijskega nadzora vodij območnih enot in namestnikov na področju inšpekcijskega nadzora (v odvisnosti od velikosti OE), ker opravljajo predvsem delo vodenja OE;
- manjša učinkovitost zaradi nastanka novega organa v sestavi MOP t. j. Inšpektorata RS za okolje in prostor in prenosa delovnih nalog.

Predvideno število inšpekcijskih pregledov, v primerjavi s preteklimi leti, je manjše tudi zaradi spremembe Zakona o graditvi objektov ZGO-1E, ki predvideva odlog izvršbe inšpekcijskih odločb v posebnih primerih, zaradi česar bodo gradbeni inšpektorji dodatno obremenjeni.

Nadzora nad posameznimi vrstami objektov številčno ne določimo, opravljen bo glede na intenziteto gradenj v prostoru in glede na določene prioritete pri nadzoru. Zaradi omejevanja novega zaposlovanja v državnih organih je izpolnjevanje zastavljenega količinsko opredeljenega cilja dela ob nepredvidenem zmanjšanju števila inšpektorjev lahko ogroženo.

**Za nadzor na področju graditve objektov je predvidenih 7.000 inšpekcijskih pregledov.**



Količinska opredelitev načrta nadzora po temeljnih nalogah:

GRADBENA INŠPEKCIJA: predvideni inšpekcijski pregledi po temeljnih nalogah	
Preprečevanje nedovoljenih gradenj	5600 inšpekcijskih pregledov
Kontroliranje izpolnjevanja z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov v vseh fazah gradnje objektov ter zagotavljanje izpolnjevanja predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z graditvijo objektov	1000 inšpekcijskih pregledov
Preprečevanje uporabe objektov brez predpisanih dovoljenj	350 inšpekcijskih pregledov
Kontroliranje ostalih predpisov v pristojnosti gradbene inšpekcije	50 inšpekcijskih pregledov

### 3.1.5 DRUGO DELO

Gradbeni inšpektorji bodo redno opravljali tudi kontrolne preglede po terenu, tako po lastni presoji kot tudi po prejemu prijav o domnevnih nedovoljenih delih, informacijah medijev ipd., predvsem z namenom čim hitrejšega odkrivanja nedovoljenih gradenj in drugih nepravilnosti po ZGO-1, kot tudi preventivnega delovanja.

Gradbena inšpekcija vsako leto prejme večje število prijav oziroma različnih vlog, na katere mora po določbah Uredbe o upravnem poslovanju odgovarjati, vedno večje pa je tudi število zahtev za odgovore in pojasnila – poročila Varuhu človekovih pravic, Inšpektoratu za javni sektor, Komisiji za preprečevanje korupcije, Računskemu sodišču in drugim organom ter raznim civilnim iniciativam. Posledično je pravzaprav za opravljanje nadzora nad izvrševanjem predpisov, kar naj bi bila sicer osnovna naloga inšpektorjev, vse manj razpoložljivega časa. Glede na vse večji obseg dela in neobvladljivo povečevanje števila prejetih vlog, na katere bi morali po navedeni Uredbi odgovarjati, inšpektorji gradbene inšpekcije ne moremo zagotavljati niti s predpisi določenih rokov za odgovore in posamezna dejanja v postopkih.

V letu 2015 bodo gradbeni inšpektorji 30% svojega časa namenili reševanju zaostankov.

## 3.2 GEODETSKA INŠPEKCIJA

Delo geodetske inšpekcije opravlja 1 geodetski inšpektor, ki ima pooblastilo za nadzor na območju cele Slovenije.

### 3.2.1 PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA

Pristojnosti geodetske inšpekcije so določene v zakonih (Zakon o geodetski dejavnosti, Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, Zakon o urejanju prostora, Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, Zakon o določanju območij ter imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb) in v podzakonskih aktih.

Osnovna naloga geodetskega inšpektorja je nadzor v zvezi z izpolnjevanjem zakonsko določenih pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu z zakonom za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete. Pri opisanem gre predvsem za opravljanje nadzora nad:

- izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti, ki jo lahko opravlja fizična ali pravna oseba, ki ima v Poslovni register Slovenije vpisano geodetsko dejavnost in mora imeti zavarovano poslovno odgovornost ter na podlagi pogodbe o zaposlitvi zagotovljeno sodelovanje odgovornega geodeta;
- vpisom v imenik geodetskih podjetij;
- izpolnjevanjem pogojev za odgovorne geodete in
- izpolnjevanjem pogojev za geodete (geodetska izkaznica).

Osnovni cilji geodetske inšpekcije so definirani preko treh temeljnih nalog in sicer:

- Geo1 – Nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete,
- Geo2 – Nadzor nad evidencami nepremičnin,
- Geo3 – Zagotavljanje pravilnega označevanja ulic in stavb.

Ključne besede so povezane s področno zakonodajo, ki jo inšpekcija pokriva. Spodnja tabela prikazuje uporabo ključnih besed pri posamezni temeljni nalogi na nivoju zadeve za Geodetsko inšpekcijo.

<b>GEODETSKA INŠPEKCIJA</b>		<b>Ključna beseda, ki opredeljuje temeljno nalogo</b>
<b>Nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete</b>	Ukrepi po ZGeoD-1 (Zakon o geodetski dejavnosti)	<b>Geo1 – GEODETI</b>
<b>Nadzor nad evidencami nepremičnin</b>	Ukrepi po ZEN in ZMVN (Zakon o evidentiranju nepremičnin, Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin)	<b>Geo2 – EVIDENCE NEPREMIČNIN</b>
<b>Zagotavljanje pravilnega označevanja ulic in stavb</b>	Ukrepi po ZDOIONUS (Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb)	<b>Geo3 – O ZNAČEVANJE</b>

Ključne besede, ki so definirane na nivoju zadev in opredeljujejo temeljne naloge, so definirane na naslednjih tipih zadev:

- upravna – geodetska,
- prekrškovna zadeva,
- akcija.

Vsa dejanja in postopki geodetske inšpekcije so namenjena doseganju teh osnovnih ciljev, s tem namenom inšpektor tudi dosledno vodi inšpekcijske in prekrškovne postopke.

---

### 3.2.2 IZHODIŠČA IN CILJI

V letu 2015 cilje delovanja geodetske inšpekcije predstavlja zlasti:

- zagotavljanje večje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, večje varnosti vlaganj v nepremičnine in investicij, povezanih z nepremičninami, nepremičninskega trga;
- zagotavljanje izpolnjevanja pogojev podjetij in v njih zaposlenih posameznikov za opravljanje geodetske dejavnosti;
- splošni nadzor nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetskih dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev.

Redno bomo opravljali kontrolne preglede s področja geodetske inšpekcije, s ciljem splošnega nadzora nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetskih dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev.

### 3.2.3 KOORDINIRANE AKCIJE

*Doseganje cilja večje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, večje varnosti vlaganj v nepremičnine ter investicij, povezanih z nepremičninami in nepremičninskim trgom:*

Cilj je mogoče doseči z vzpostavitvijo natančnih in ažuriranih evidenc, ki jih vodi GURS (zemljiški kataster, kataster stavb, register nepremičnin). V ta namen bomo obravnavali vse predlagane in ugotovljene prekrške v zvezi z evidentiranjem stavb ali delov stavb v kataster stavb oz. register nepremičnin.

*Doseganje cilja zagotavljanja izpolnjevanja pogojev podjetij in v njih zaposlenih posameznikov za opravljanje geodetske dejavnosti:*

Po določbah Zakona o geodetski dejavnosti geodetski inšpektor nadzoruje zlasti izpolnjevanje pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu s tem zakonom za geodetsko podjetje, odgovornega geodeta in geodeta ter tuje ponudnike. Iz tega razloga bo geodetska inšpekcija v letu 2015 izvedla nadzor nad 20 naključno izbranimi podjetji, ki opravljajo geodetsko dejavnost, ter preverila, ali podjetje in v njem zaposleni posamezniki izpolnjujejo pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti. Dodatno bo geodetska inšpekcija uvedla inšpekcijski nadzor nad vsemi izvajalci geodetskih storitev, zoper katere bo podana prijava.

### 3.2.4 KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA

Načrt dela neposrednega nadzora je pripravljen na podlagi celokupnega števila rednih in kontrolnih pregledov ter pregledov na podlagi prijav v letu 2014.

Za doseganje cilja splošnega nadzora nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetskih dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev bo geodetska inšpekcija v letu 2015 izvedla 40 inšpekcijskih pregledov.

Količinska opredelitev načrta nadzora po temeljnih nalogah:

GEODETSKA INŠPEKCIJA: predvideni inšpekcijski pregledi po temeljnih nalogah	
Nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete	20 inšpekcijskih pregledov
Nadzor nad evidencami nepremičnin	15 inšpekcijskih pregledov
Zagotavljanje pravilnega označevanja ulic in stavb	5 inšpekcijskih pregledov

Pri oblikovanju načrta nadzora smo upoštevali:

- prejete predloge za uvedbo prekrškovnih postopkov s strani GURS v letu 2014;
- pričakovan povečan obseg prijav zaradi nepopolnih in nepravilnih podatkov o lastniku, uporabniku, najemniku in upravljavcu nepremičnine, podatkov o legi in obliki, površini, dejanski rabi ter o drugih podatkih o nepremičninah, ki se zagotavljajo z vprašalnikom registra nepremičnin.

### 3.3 STANOVANJSKA INŠPEKCIJA

Delo stanovanjske inšpekcije opravlja 5 stanovanjskih inšpektorjev, ki imajo pooblastilo za vodenje inšpekcijskih postopkov za območje cele Slovenije. V letu 2015 pričakujemo upokojitev 1–2 stanovanjskih inšpektorjev, zaradi česar bo potrebno z novimi zaposlitvami poskrbeti za zagotavljanje učinkovitega nadzora v okviru pristojnosti stanovanjske inšpekcije.

#### 3.3.1 PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA

Pristojnosti stanovanjske inšpekcije so določene v zakonih (Stanovanjski zakon, Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb) in v podzakonskih aktih.

V Stanovanjskem zakonu določene pristojnosti nalagajo stanovanjski inšpekciji, da skrbi za uresničevanje javnega interesa na stanovanjskem področju, kar pomeni zagotavljanje takšnega stanja v večstanovanjskih stavbah, da je omogočena njihova normalna raba ter zagotavljanje pogojev za učinkovito upravljanje v njih.

V ta namen se bodo izvajali ukrepi zoper etažne lastnike, da zagotovijo vzdrževanje skupnih delov v skladu z normativi za vzdrževanje stanovanjskih stavb in z določanjem začasnega upravnika tam, kjer je ta obvezen. Nadalje se bodo izvajali ukrepi zoper posameznega etažnega lastnika, da zagotovi vzdrževanje stanovanja tako, da se odvrne škoda, ki nastaja drugim stanovanjem ali skupnim delom, ali da se najemniku omogoči normalna uporaba stanovanja, kakor tudi prepovedi opravljanje dejavnosti v stanovanju in prepovedi izvajanja posegov v skupne dele z vgradnjo naprav, če zanje niso izpolnjeni pogoji, določeni v zakonu.

Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (ZVKSES; Uradni list RS, št. 18/04) je začel veljati 1. avgusta 2004. Namen zakona je zavarovanje kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb pred tveganji investitorjeve finančne nesposobnosti, ko le-ta še pred končanjem gradnje prične s prodajo, pri čemer se kupci zavežejo del kupnine plačati še pred izročitvijo predmeta prodaje. Inšpekcijski nadzor je usmerjen v ugotavljanje, ali prodajalci pri prodaji stanovanjskih stavb in stanovanj potrošnikom ravnavajo v skladu z določbami o prodaji, ki so urejene v drugem poglavju

---

zakona. Če prodajalec sklepa prodajne pogodbe oziroma oglašuje prodajo v nasprotju z določbami tega zakona, mu bo stanovanjski inšpektor glede na način kršitve prepovedal sklepanje prodajnih pogodb oziroma oglaševanje, oziroma odredil ukrepe, ki jih mora opraviti zaradi odprave kršitev.

### 3.3.2 IZHODIŠČA IN CILJI

Zastavljeni cilji na področju stanovanjskih zadev v letu 2015:

- zagotavljanje vzdrževanja skupnih delov v večstanovanjskih stavbah;
- zagotavljanje popravil in odprava napak v posameznih delih večstanovanjskih stavb;
- prepoved opravljanja dejavnosti v stanovanju in izvajanje posegov v skupne dele z vgradnjo naprav če zanje niso izpolnjeni vsi pogoji;
- nadzor upravnikov;
- kontrola poslovanja prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb v fazi prodaje posameznim kupcem.

Stanovanjski inšpektor je tudi prekrškovni organ, ki vodi prekrškovni postopek v skladu z Zakonom o prekrških. Tudi v prihodnjem letu bomo posebno pozornost posvečali kršitvam stanovanjskega zakona, ki so opredeljene kot prekršek in izrekli primerne sankcije.

Možnosti za povečano učinkovitost dela vidimo predvsem v spremembi zakonodaje na področju prekrškovnih zadev. Vse dosedanje spremembe Zakona o prekrških so povzročile, da je hitri postopek postal vse bolj strokovno zahteven, dolgotrajen, zapleten in tako vedno bolj neučinkovit. Predvidene spremembe in dopolnitve stanovanjskega zakona so usmerjene tudi v jasnejše določbe, ki urejajo pristojnost in ukrepanje, kar pomeni prispevek k učinkovitejšem delu. Opozoriti velja še na problematiko v zvezi z vse številnejšimi vlogami, na katere je potrebno odgovarjati, čeprav že sama vsebina le-teh izkazuje, da ni podlage za vodenje inšpekcijskega postopka. Posledično nezadovoljstvo prijaviteljev, zaradi neuvedenih postopkov, ki ga izražajo prek vseh možnih inštitucij in nato pojasnjevanje okvira pristojnosti inšpekcije in razloge za to, da se postopki niso uvedli, jemlje čas in energijo za učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzorstva. Zato prav v spremembi zakonodaje na tem področju vidimo velike možnosti za bolj učinkovito delo. Predvsem pa bo potrebno zagotoviti nadomestni zaposlitvi za stanovanjska inšpektorja, ki se bosta upokojila.

Osnovni cilji stanovanjske inšpekcije so definirani preko štirih temeljnih nalog in sicer:

- S1 – Zagotavljanje vzdrževanja skupnih delov in popravil v posameznih delih večstanovanjskih stavb,
- S2 – Kontroliranje opravljanja dejavnosti v stanovanju in izvajanja posegov v skupne dele,
- S3 – Učinkovito upravljanje ter nadzor etažnih lastnikov, upravnikov in najemnikov,
- S4 – Kontrola poslovanja prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb v fazi prodaje posameznim kupcem ter kontrola zavarovanja plačil kupnine.

Ključne besede so povezane s področno zakonodajo, ki jo inšpekcija pokriva. Spodnja tabela prikazuje uporabo ključnih besed pri posamezni temeljni nalogi na nivoju zadeve za Stanovanjsko inšpekcijo.

<b>STANOVANJSKA INŠPEKCIJA</b>		<b>Ključna beseda, ki opredeljuje temeljno nalogo</b>
<b>Zagotavljanje vzdrževanja skupnih delov in popravil v posameznih delih večstanovanjskih stavb</b>	Vzdrževanje skupnih delov - 125. čl. SZ-1	<b>S1 – VZDRŽEVANJE</b>
	Popravila v lastnem stanovanju – 126. čl. SZ-1	
	Vzdrževanje skupnih in posameznih delov stavbe	
<b>Kontroliranje opravljanja dejavnosti v stanovanju in izvajanja posegov v skupne dele</b>	Opravljanje dejavnosti – 14. čl., 129. čl. SZ-1	<b>S2 – DEJAVNOSTI IN SKUPNI DELI</b>
	Odstranitev naprav in posegi v skupne dele – 15. čl., 126.a čl. SZ-1	
<b>Učinkovito upravljanje ter nadzor etažnih lastnikov, upravnikov in najemnikov</b>	Začasna določitev upravnika – 128. čl. SZ-1	<b>S3 – UPRAVLJANJE</b>
	Nadzor nad poslovanjem neprofitnih stanovanjskih organizacij – 153.a čl. SZ-1	
	Prekrškovni nadzor etažnih lastnikov – 168., 169., 170 čl. SZ-1	
	Prekrškovni nadzor upravnikov-171. čl. SZ-1 Vse v zvezi s poslovanjem upravnika (sklic zbora, zapisnik zbora, vpogled v listine, izvedba primopredaje, zbiranje ponudb, itd)	
	Prekrškovni nadzor najemnikov – 172. čl. SZ-1	
<b>Kontrola poslovanja prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb v fazi prodaje posameznim kupcem ter kontrola zavarovanja plačil kupnine</b>	Prepoved sklepanja prodajnih pogodb in oglaševanja, 5.čl, 12. oz.13.čl–94. čl. ZVKSES	<b>S4 – KUPCI STANOVANJ</b>
	Prekrškovni nadzor investitorjev) oz. vmesnih kupcev – 96. čl. ZVKSES	

Ključne besede, ki so definirane na nivoju zadev in opredeljujejo temeljne naloge, so definirane na naslednjih tipih zadev:

- upravna – stanovanjska,
- prekrškovna zadeva,
- akcija,

Vsa dejanja in postopki stanovanjske inšpekcije so namenjeni doseganju teh osnovnih ciljev, s tem namenom inšpektorji tudi dosledno vodijo inšpekcijske in prekrškovne postopke.

### 3.3.3 KOORDINIRANE AKCIJE

#### Akcija nadzora v zvezi z obveznimi rednimi pregledi dvigal in njihovim vzdrževanjem v večstanovanjskih stavbah:

V letu 2015 bo stanovanjska inšpekcija izvajala nadzor v zvezi z obveznimi rednimi pregledi dvigal in njihovim vzdrževanjem v večstanovanjskih stavbah. Podlaga za inšpekcijske postopke v teh zadevah bo temeljila na podatkih dnevno informativnega biltena centra za obveščanje, Uprave RS za zaščito in reševanje, ki zajema podatke o nujnih intervencijah na dvigalih. Tako bo akcija potekala na območju celotne Republike Slovenije, pri čemer planiramo opraviti 30 nadzorov nad rednimi letnimi tehničnimi pregledi dvigal.

#### Akcija nadzora v zvezi z upravljanjem s sredstvi rezervnega sklada etažnih lastnikov in plačevanjem obveznosti iz pogodb, sklenjenih s tretjimi osebami:

Akcija se sestoji iz dveh delov, in sicer se v okviru prvega dela akcije preverja, ali upravniki redno plačujejo obveznosti, ki jih imajo etažni lastniki iz naslova pogodb, sklenjenih s tretjimi osebami, drugi del akcije pa je usmerjen na ugotavljanje ustreznosti namena porabe sredstev rezervnega sklada.

Namen in cilj akcije je oceniti stanje poslovanja upravnikov s sredstvi rezervnega sklada, prejetimi plačili etažnih lastnikov in plačevanjem obveznosti do dobaviteljev ter po zaključeni akciji seznaniti pristojne organe o ugotovitvah in zaključkih izrednega nadzora. V primeru ugotovljenih nepravilnosti se bo izrekel inšpekcijski in prekrškovni ukrep ter se bo pripravila podlaga za spremembo zakonodaje, če bi se ugotovilo, da z obstoječimi predpisi ni mogoče učinkovito zaščititi sredstev etažnih lastnikov in zagotoviti plačil dobaviteljem. Tako bo akcija potekala na območju celotne Republike Slovenije, pri čemer planiramo opraviti 12 nadzorov v zvezi z upravljanjem s sredstvi rezervnega sklada etažnih lastnikov in plačevanjem obveznosti iz pogodb, sklenjenih s tretjimi osebami.

### 3.3.4 KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA

Za uresničitev teh ciljev, glede na planirano kadrovsko zasedbo stanovanjske inšpekcije v letu 2015 načrtujemo 158 rednih inšpekcijskih ogledov oziroma pregledov in vsaj 42 pregledov na podlagi koordiniranih akcij.

**Načrtovano število nadzorov: 200.**

Količinska opredelitev načrta nadzora po temeljnih nalogah:

STANOVANJSKA INŠPEKCIJA: predvideni inšpekcijski pregledi po temeljnih nalogah	
Zagotavljanje vzdrževanja skupnih delov in popravil v posameznih delih večstanovanjskih stavb	120 inšpekcijskih pregledov
Kontroliranje opravljanja dejavnosti v stanovanju in izvajanja posegov v skupne dele	15 inšpekcijskih pregledov
Učinkovito upravljanje ter nadzor etažnih lastnikov, upravnikov in najemnikov	60 inšpekcijskih pregledov
Kontrola poslovanja prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb v fazi prodaje posameznim kupcem ter kontrola zavarovanja plačil kupnine	5 inšpekcijskih pregledov

---

## 4 INŠPEKCIJA ZA OKOLJE IN NARAVO

Načrtovanje je proces postavljanja ciljev in definiranje ustreznih poti in potrebnih aktivnosti za uspešno doseganje zastavljenega. S čim bolj natančnim in časovno pravočasnim načrtovanjem (več)letnega dela lahko zagotavljamo učinkovit, transparenten in odgovoren način dela.

S spremembo Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 92/13) je zakonsko določena priprava programa nadzora, sprejetega za tri leta. Program dela mora vsebovati obrate večjega tveganja za okolje (SEVESO), zavezanca za ravnanje z odpadki ter naprave, ki povzročajo onesnaževanje večjega obsega (IED zavezanci).

Inšpekcija za okolje in naravo se že nekaj let sooča s problemom pomanjkanja števila inšpektorjev, s katerim bi lahko opravili vse predpisane naloge na eni strani in strokovno zelo raznoliko in obsežno zakonodajo na drugi strani. Ugotavljamo, da z obstoječo kadrovsko zasedbo ni možno zagotavljati inšpekcijskega nadzora na vseh področjih, za katera zakoni in podzakonski predpisi pooblašajo inšpektorje za okolje. Navedena ugotovitev je bila glavno vodilo pri pripravi večletnega programa dela Inšpekcije za okolje in naravo za obdobje 2014–2016. Pri tem smo upoštevali izhodišča zakonodaje in Nacionalnega programa varstva okolja, zahteve evropske zakonodaje, ki terja poročanje ter ugotovitve inšpekcijskega nadzora v preteklih letih. V skladu s potrjenim kadrovskim načrtom bo v obdobju 2014–2016 naloge inšpekcijskega nadzora izvajalo 48 inšpektorjev (to je število po OE) in 4 nadzorniki, ki imajo vsi predpisano ustrezno izobrazbo in so strokovno usposobljeni tudi za izvajanje nalog prekrškovnega organa. S ciljem osredotočiti se na pomembne stvari, smo izvedli razvrstitev povzročiteljev onesnaževanja v tri različne kategorije. Cilj te razvrstitve je zagotoviti red inšpekcijski nadzor tistih onesnaževalcev, ki glede na svojo velikost in vrsto dejavnosti predstavljajo tveganje za okolje. Prioritete smo določili posameznim področjem nadzora, kjer smo kot kriterij upoštevali predvsem poročevalske obveznosti do Evropske Komisije (v nadaljevanju EK). Prav tako pa so bile pri pripravi programa dela upoštewane ugotovitve in priporočila Računskega sodišča, ki so bila izpostavljena pri zadnjih izvedenih revizijah na področjih okolja in vod.

### 4.1 PRISTOJNOSTI NADZORA IN DELOVNA PODROČJA

V skladu z Uredbo o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03 in spremembe) delovna področja Inšpekcije za okolje in naravo določajo naslednji predpisi:

- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) (Uradni list RS, št. 41/04 z vsemi spremembami);
- Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02 z vsemi spremembami);
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 56/99 z vsemi spremembami);
- Zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (ZRGSO) (Uradni list RS, št. 67/02 z vsemi spremembami);
- podzakonski akti, izdani na podlagi zgoraj navedenih zakonov.

Inšpekcijski nadzor bomo v obdobju 2014–2016 izvajali na naslednjih področjih dela:

- kakovost zraka;
- ravnanje z odpadki;
- vode – kakovost voda, emisije snovi v vode, urejanje voda in gospodarjenje z njimi;
- varstvo narave;
- kemikalije in gensko spremenjeni organizmi;
- industrijsko onesnaževanje in tveganja;
- hrup;
- elektromagnetno sevanje;
- svetlobno onesnaževanje.



---

Glede na dejstvo, da vsako od zgoraj naštetih področij ureja več predpisov, smo prioritete določili tudi posameznim področjem dela, in sicer I. prioriteta pomeni najbolj pomembno področje. Vsebinski seznam področij dela s prioriteta za obdobje 2014–2016 je v **Prilogi 1** tega načrta.

## 4.2 IZHODIŠČA

Za obdobje 2014–2016 si je Inšpekcija za okolje in naravo določila naslednje cilje:

- izboljšati kakovost dela na področju inšpekcijskega nadzora in ukrepanja;
- modernizacija in nadgradnja internega informacijskega sistema;
- izboljšati stanje na področju ravnanja z odpadki, kakovosti zraka, onesnaževanju voda in rabi vode;
- zmanjšati emisije toplogrednih plinov ter tako prispevati k dolgoročnemu cilju stabiliziranja koncentracij toplogrednih plinov v ozračju, kakor tudi zmanjšati emisije snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča;
- zaščititi in ohraniti naravne sisteme, habitate, prosto živeče živalske in rastlinske vrste, s ciljem ustaviti izgubo biotske raznovrstnosti, genske pestrosti in nadaljnje degradacije tal;
- prispevati h visoki ravni kakovosti življenja in socialni blaginji državljanov z zagotavljanjem okolja, v katerem raven onesnaženosti ne učinkuje škodljivo na zdravje ljudi in okolja, in z vzpodbujanjem trajnostnega razvoja v mestih;
- ravnanje z odpadki in poraba obnovljivih in neobnovljivih naravnih virov, ki omogočajo trajnostno proizvodnjo in potrošnjo, pripomorejo k zmanjševanju onesnaženja okolja in porabe energije tako, da ne preseže nosilne zmogljivosti okolja;
- v inšpekcijski nadzor pozornost usmeriti tudi na zavezance, ki so lahko potencialno del sive ekonomije.

Osnovno izhodišče načrta dela je zagotoviti sistematični nadzor nad pomembnimi viri obremenjevanja okolja. Večina predpisov zaenkrat še ne določa obvezne redne letne periodike inšpekcijskega nadzora, vendar pa dosedanja praksa kaže pozitivne učinke take oblike dela. Izjema pri tem so obrati tveganja za okolje, kjer je redni inšpekcijski nadzor že določen v predpisu. V ta namen smo izdelali kriterije za razvrstitev onesnaževalcev v tri kategorije, glede vpliva njihove dejavnosti na okolje. Metodologijo smo razvijali nekaj let in sproti spremljali učinke in po potrebi izvedli korekcije. Pri izoblikovanju kriterijev in sami metodi dela smo upoštevali izhodišča IMPEL priročnika za načrtovanje inšpekcijskega nadzora ("DOING THE RIGHT THINGS" SETTING INSPECTION TARGETS AND PERFORMANCE MONITORING, september 2012).

Glede na to smo inšpekcijske zavezance razporedili v tri prioritete:

### **I. prioriteta:**

- podjetja, ki si morajo pridobiti dovoljenje za obratovanje naprav, ki povzročajo onesnaževanje večjega obsega (IPPC/IED direktiva);
- podjetja oz. obrati, ki predstavljajo vir tveganja za okolje (SEVESO direktiva);
- podjetja, ki so zavezanci po VOC direktivi (razen kemičnih čistilnic) in morajo pridobiti dovoljenje za uporabo hlapnih organskih topil (VOC direktiva);
- odlagališča za nenevarne, inertne in nevarne odpadke (industrijska odlagališča);
- CČN > 10.000 PE;
- gospodarska javna služba oskrbe s pitno vodo;
- družbe za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo ter odpadno električno in elektronsko opremo (OEEO);
- zavezanci za ravnanje z nevarnimi in nenevarnimi odpadki ter zavezanci, ki pošiljajo odpadke preko meja;
- bioplinarne, kompostarne.

---

Redni letni inšpekcijski nadzor zavezancev iz te kategorije se izvede najmanj enkrat letno, vse prispele prijave, povezane z zavezanci iz te kategorije, se obravnavajo prioritavno.

V skladu s ciliji za obdobje 2014–2016 bo v I. prioriteto dela uvrščen nadzor nad obveznostmi iz predpisov, v katerih se bodo roki v prehodnih in končnih določbah iztekli v obdobju med letom 2013 in prvo polovico leta 2016. Seznam predpisov se bo pripravljajl vsako leto posebej.

#### **II. prioriteta:**

- naprave, ki si morajo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz 82. člana ZVO-1;
- naprave v večjih in srednjih podjetjih ali samostojni podjetniki, ki niso zajeti v I. prioriteti.

Redni letni inšpekcijski nadzor zavezancev iz te kategorije se izvede najmanj enkrat na dve leti.

#### **III. prioriteta:**

- naprave, za katere ni potrebno pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja; večinoma so to srednja in mala podjetja, ki zaradi svoje dejavnosti predstavljajo manjše tveganje za okolje npr. bencinski servisi, avtomehanične delavnice, ipd.

Redni letni inšpekcijski nadzor zavezancev iz te kategorije se izvede v razdobju treh do petih let.

Kategorizacijo zavezancev smo izvedli z računalniško aplikacijo PLAN, ki izdelajl program dela za posamezno leto za celotno inšpekcijo kot tudi za posameznega inšpektorja. Program omogoča sprotno spremljanje njegove realizacije in tudi druge obdelave. Vsako leto se inšpekcijski zavezanci na novo preverijo, prav tako tudi kriteriji, na podlagi tega se opravijo potrebne korekcije. Računalniška aplikacija se uporablja kot redno orodje za pripravo programa dela in spremljanje realizacije dela.

### **4.2.1 REDNI INŠPEKCIJSKI NADZORI**

Jedro inšpekcijskega dela predstavljajo redni letni nadzori podjetij, to so inšpekcijski nadzori zavezancev na terenu in niso posledica prijav. Pri organizaciji dela želimo zagotoviti, da vsaj 60 % aktivnosti predstavlja načrtovano delo in sicer v obliki rednih inšpekcijskih nadzorov in specifičnih akcij nadzora na posameznih področjih dela. Pri tem uveljavljamo načelo integriranega nadzora, kar pomeni, da redni letni inšpekcijski nadzor vključuje nadzor vseh področij emisij oz. ravnanj z namenom pridobiti jasno sliko o delovanju podjetja z vidika varstva okolja. Ključni cilj integriranega pristopa je zagotoviti, da se onesnaževanje preko enega medija ne prenese na drugega.

Redni nadzori so lahko tako napovedani in se opravijo na kraju samem, saj le na tak način lahko zagotovimo prisotnost vseh odgovornih oseb in listin ter dokumentov potrebnih za nemoteno delo, kot tudi nenapovedani, da se preprečijo različne oblike neskladnosti s predpisi.

### **4.2.2 AKCIJE NADZORA**

To so del vnaprej načrtovanih aktivnosti in sodijo v kategorijo rednega dela. Za vsako akcijo se določijo izhodišča in cilji ter pripravijo usmeritve za delo glede vodenja postopkov in ukrepanja. Akcije sočasno potekajo na področju cele države, so časovno omejene in imajo jasno določeno vsebino.

Po zaključku akcije se izdelajl analiza in poročilo. Prednosti takega načina dela so v:

- sistematičnem nadzoru področja dela;
- pridobivanju povratnih informacij glede izvršljivosti in stopnje izvajanja predpisa;
- poenotenem nadzoru in ukrepanju.

Akcije nadzora se bodo izvajale na vseh področjih dela, poleg tega pa bo Inšpekcija za okolje in naravo sodelovala tudi v akcijah nadzora, ki bodo potekale v okviru Inšpekcijskega sveta oziroma posameznih regijskih koordinacij inšpekcij (Priloga 3). Prav tako se bo Inšpekcija za okolje in naravo odzivala na pobude posameznih inšpekcij oziroma nadzornih organov kot sta Policija in CURS.

---

### **4.2.3 IZREDNI NADZORI**

Kategorijo izredni nadzori predstavljajo inšpekcijski nadzori, opravljeni kot odziv na prejete prijave in pobude. Ker števila prijav ni mogoče predvideti in tudi števila teh nadzorov ni možno vnaprej načrtovati, smo porabo časa, potrebnega za take aktivnosti, ocenili glede na izkušnje preteklih let. Število prejetih prijav, pobud in zahtev za razna poročila se iz leta v leto povečuje, njihova vsebina pa je različna tako po vsebini kot tudi po zahtevnosti. Glede na določilo prvega odstavka 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru, da mora inšpektor obravnavati prijave, pritožbe, sporočila in druge navedbe iz svoje pristojnosti, smo za obravnavo zadev v razumnem času, izoblikovali kriterije.

V najvišjo prioriteto obravnavo sodijo prijave:

- če obstaja nevarnost za zdravje ljudi, za javni red in mir, za javno varnost ali za premoženje večje vrednosti;
- prijave v primerih, ko se vsebina prijave nanaša na delovno področje iz I. prioritete načrta dela;
- odgovori Varuhu človekovih pravic, odgovori na poslanska vprašanja, poročila ministrstvu, Državnemu zboru;
- odgovori nevladnim organizacijam.

Ne glede na te prioritete pa so inšpektorji dolžni zagotavljati odzivnost na prijave v skladu z določili Uredbe o upravnem poslovanju.

Praviloma se izredni nadzori izvajajo nenapovedano, na kraju samem, in so ozko usmerjeni le na vsebino prijave.

### **4.2.4 DRUGI NADZORI**

V to kategorijo sodijo aktivnosti inšpektorja, ki jih inšpektor ne opravi na terenu oz. kraju samem, so pa povezane z nalogami inšpekcijskega nadzora. To so predvsem aktivnosti povezane s prekrškovnim postopkom (zaslišanje strank), pregled dokumentacije (poročila, monitoringi) in priprava na inšpekcijski nadzor.

## **4.3 KOLIČINSKA OPREDELITEV NAČRTA NADZORA**

Za izvajanje načrtovanih aktivnosti ne načrtujemo več števila opravljenih inšpekcijskih pregledov, ampak je pomembno število inšpekcijskih zavezancev, ki jih je potrebno v tekočem letu nadzirati. Za obdobje 2014–2016 načrtujemo inšpekcijski nadzor pri 1500 zavezancih letno, za kar bodo inšpektorji opravili 4200 inšpekcijskih nadzorov letno.

Ker pa načrtovano delo obsega le približno 60 % vsega opravljenega dela in je število prijav v porastu, za obdobje 2014–2016 skupno načrtujemo za nadzor na področju varstva okolja in narave ter zaščitne voda približno 7500 inšpekcijskih nadzorov letno.

## **4.4 UKREPI ZA POVEČANJE UČINKOVITOSTI**

### **4.4.1 IZOBRAŽEVANJE**

Temelj dobrega dela tvorijo strokovno izobraženi in samozavestni inšpektorji, ki le z nenehnim strokovnim izpopolnjevanjem sledijo tehnološkim spremembam v družbi. Glede na to vsako leto izvajamo interna izobraževanja, s katerimi skušamo zadostiti potrebo na tem področju, poleg tega pa igra pomembno vlogo tudi samoizobraževanje. Poleg strokovnega izobraževanja je pomembno izobraževanje na postopkovnem področju (prekrškovni postopek, ZUP, upravno poslovanje).

Strokovno izobraževanje bo v obdobju 2014–2016 zajemalo vsebine na področju ravnanja z odpadki, kakovosti zraka, vod, narave ter industrijskega onesnaževanja. Izvedena bodo tudi interna izobraževanja na posameznih delovnih področjih. Program izobraževanja se bo v obdobju 2014–2016 pripravil za vsako posamezno koledarsko leto posebej.

---

Eden izmed načinov izobraževanja je tudi sodelovanje inšpektorjev v mednarodnih projektih, ki potekajo v okviru organizacije IMPEL. Za obdobje 2014–2016 je predvidenih večje število projektov (načrtovanje in izvajanje inšpekcijskega dela, IED direktiva, odlagališča odpadkov, čezmejno pošiljanje odpadkov, biodiverzitet, itd.), v katerih bodo inšpektorji sodelovali kot člani projektnih skupin oziroma kot udeleženci posameznih delavnic, ki bodo izvedene v okviru projektov.

#### **4.4.2 DENARNE KAZNI**

Sprememba ZVO-1, konec leta 2009, je prinesla spremembe v vodenju izvršilnih postopkov oz. je določila možnost, da inšpektorji za okolje v postopku izvršbe s prisilitvijo izrekajo bistveno višje denarne kazni, kot jih v tem postopku določa Zakon o splošnem upravnem postopku. Novost tega predpisa je tudi zastavna pravica, ki jo lahko inšpektor uporabi v izvršilnem postopku.

#### **4.4.3 KONTROLNI MONITORING**

V skladu z določili tretjega odstavka 157. člena ZVO-1 ima inšpektor pravico odrediti izvedbo kontrolnega monitoringa. Izredni monitoring se odredi predvsem pri zavezancih, kjer inšpektor dvomi v pravilnost rezultatov rednega monitoringa in kjer je za zavezanca na Inšpekcijo za okolje in naravo prispelo več prijav onesnaževanja okolja z različnimi emisijami.

#### **4.4.4 IZVRŠILNI POSTOPKI PO DRUGI OSEBI**

V obdobju 2014–2016 bomo v okviru razpoložljivih sredstev nadaljevali z izvršilnimi postopki po drugi osebi, predvsem pri odstranjevanju nedovoljeno odloženih odpadkov.

#### **4.4.5 PREVENTIVNO DELOVANJE**

Pomemben segment dela Inšpekcije za okolje in naravo je informiranje javnosti, kar predstavlja preventivno delovanje inšpekcijskega organa, kot to določa Zakon o inšpekcijskem nadzoru. Dosedanje izkušnje kažejo, da je znaten del naših aktivnosti usmerjen v pripravo odgovorov in pojasnil v zvezi s prijavi in vprašanji pobudnikov, ki se nanašajo na delovna področja, ki niso v pristojnosti nadzora Inšpekcije za okolje in naravo in so velikokrat odraz nepoznavanja delovnega področja inšpekcije ali pomanjkanja informacij v zvezi z njenimi pristojnostmi. Pogosto pa pri nadzoru ugotovljamo pomanjkljivo poznavanje oziroma nepoznavanje okoljevarstvenih predpisov celo s strani inšpekcijskih zavezancev, predvsem manjših podjetij in samostojnih podjetnikov ter posameznikov. Številni zavezanci so slabo seznanjeni z vsebino predpisov ali pa sploh ne, zato inšpektorji zelo pogosto poleg nadzorne funkcije opravljajo tudi naloge seznanjanja in informiranja zavezancev s predpisi.

Z namenom zmanjšanja števila prijav oziroma vprašanj in za doseg višje stopnje usklajenosti s predpisi s področja varstva okolja pri določenih ciljnih skupinah, z objavami na spletni strani inšpektorata (<http://www.iko.gov.si>) in z drugimi oblikami informiranja, seznanjamo pobudnike, izvajalce posegov v okolje in naravo ter širšo javnost tako o našem delu kot tudi o njihovih zakonskih obveznostih na področju varstva okolja.

#### **4.4.6 ZAKONODAJNI POSTOPEK**

Priprava predpisa in njegov prenos v prakso ima več faz, kjer igrajo pomembno vlogo tudi nadzorni organi, saj le preko njih zakonodajalec dobi pravo informacijo o izvršljivosti predpisa in stopnji njegove implementacije. Inšpekcija je torej končni člen v sklenjeni verigi prenosa informacij. Že do sedaj smo se aktivno vključevali v postopke priprave zakonodaje s predlogi za izboljšanje stanja v okolju in naravi in glede na ugotovljeno dejansko stanje na terenu opozarjali na nedorečenosti in nedoslednosti v obstoječi zakonodaji. Poleg vsebinskih predlogov je ob pripravi posameznih predpisov inšpekcija, glede na že zelo obsežno zakonodajo na področju varstva okolja, zakonodajalca opozarjala na nujnost kadrovske okrepitev po sprejetju novega predpisa kot tudi uvedbe dvostopenjskega nadzora

---

(država/lokalna skupnost). Nujno je potrebno narediti popravke zakonodaje v delu, ki se nanaša na nadzor ravnanja z odpadki in emisij snovi v vode, iz katere bo nedvoumno jasna razmejitev pristojnosti državnega in lokalnega nadzora. Le na tak način se bo prekinila praksa nepotrebnega odstopanja zadev med organi. Popravki so nujni tudi na področju ravnanja z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih. Žal ugotavljamo, da bistvenih sprememb stanja na tem področju še ni. Ne glede na to bomo tudi v obdobju 2014–2016 nadaljevali s prizadevanji za zakonodajne spremembe, ki bodo omogočile učinkovit inšpekcijski nadzor.

#### **4.5 VSEBINSKE OPREDELITVE**

##### **4.5.1 ZAKON O VARSTVU OKOLJA**

Nadzor na področju okolja se bo izvajal v obliki rednih inšpekcijskih pregledov na podlagi aplikacije PLAN, ki izdela načrt dela za posamezno leto na nivoju inšpekcije in na nivoju posameznega inšpektorja. V ta namen so bili nadzorovani onesnaževalci razporejeni v tri različne kategorije. Cilj v obdobju 2014–2016 je realizacija načrta dela v celoti v posameznem letu ter v procesu odkrivanja novih inšpekcijskih zavezancev dodatna vključitev novih zavezancev v sistem nadzora.

Posebna pozornost bo namenjena nadzoru večjih zavezancev ravnanja z odpadki kot so predelovalci, odstranjevalci in zbiralci odpadkov.

##### **4.5.2 ZAKON O VODAH**

Z namenom vzpostaviti pregleden in celovit sistem nadzora na področju rabe vode bomo v obdobju 2014–2016 na tem področju uvedli načrtovano delo s poudarkom na naslednja področja:

- raba vode v tehnološke namene: nadzor se izvaja v sklopu celovitih rednih nadzorov zavezancev v industriji in obrti;
- raba vode za oskrbo s pitno vodo: nadzor gospodarskih javnih služb;
- vodna povračila: odzivanje na prejete informacije o neoddaji napovedi za odmero vodnega povračila.

Kriteriji za določitev prioritete nadzora je količina rabe vode ali pogostost rabe, ekološki sprejemljiv pretok, občutljiva območja vodotokov ter posebni specifični pogoji rabe navedeni v vodnem dovoljenju. V obdobju 2014–2016 bodo zavezanci s področja voda vključeni v aplikacijo PLAN in bodo obravnavani v okviru rednih inšpekcijskih nadzorov.

##### **4.5.3 ZAKON O OHRANJANJU NARAVE**

Izvajanje nadzora na področju varstva narave je zelo raznoliko in zahtevno, njegov obseg pa se iz leta v leto povečuje. Nadzor se izvaja na podlagi treh osnovnih zakonov s številnimi podzakonskimi predpisi: Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu podzemnih jam in Zakon o planinskih poteh. Kadrovske omejitve ne dopuščajo, da bi lahko tudi na tem področju izvajali načrtovan nadzor na način in v obliki kot na ostalih področjih. Ne glede na to pa skušamo s sistematičnimi in vnaprej načrtovanimi akcijami organizirano nadzirati to področje. Kljub temu pa glavnina dela še vedno temelji na obravnavi prijav, ki se obravnavajo prioritarno. V obdobju 2014–2016 načrtujemo zavezance s področja narave vključiti v aplikacijo PLAN, da bodo obravnavani v okviru rednih inšpekcijskih nadzorov. Poleg tega pa bodo na področju narave izvedene tudi posamezne akcije nadzora (CITES, vožnja v naravnem okolju). S sistematičnim nadzorom želimo zagotoviti kontinuiran in enoten pristop k inšpekcijskemu delu ter pridobiti pregled nad stanjem v Sloveniji predvsem na zavarovanih območjih in naravnih vrednotah.

##### **4.5.4 ZAKON O GENSKO SPREMENJENIH ORGANIZMIH**

Zakon ureja ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi (v nadaljevanju GSO) in določa ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje možnih škodljivih vplivov na okolje, zlasti glede ohranjanja biotske raznovrstnosti. Določa tudi ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje škodljivih vplivov na zdravje

---

ljudi, do katerih bi lahko prišlo pri delu z GSO v zaprtih sistemih, namernem sproščanju GSO v okolje ali dajanju GSO ali izdelkov, ki vsebujejo GSO ali so sestavljeni iz njih ali njihovih kombinacij na trg. Namen izvajanja nadzora na področju ravnanja z GSO je zagotoviti izvajanje zahtev zakonodaje in na ta način prispevati k doseganju ciljev zastavljenih s samim zakonom.

Področja, ki jih zakon ureja, lahko razvrstimo v naslednje skupine:

- zaprti sistemi;
- namerno sproščanje;
- dajanje na trg.

Za potrebe izvajanja inšpekcijskega nadzora smo v preteklih letih strokovno usposobili dve inšpektorici, ki pa poleg nalog inšpekcijskega nadzora zaprtih sistemov izvajata tudi dela in naloge inšpekcijskega nadzora predpisov s področja varstva okolja (ZVO-1), urejanja voda (ZV-1) in ohranjanja narave (ZON). Spremenjeni oz. v letu 2010 dopolnjeni Zakon o gensko spremenjenih organizmih pa je inšpektorjem za okolje prinesel nove naloge in obveznosti, ki pa jih glede na nespremenjeno kadrovske zasedbo, ne bomo mogli izvajati v celoti.

Na območju Slovenije je v Register GSO vpisanih 60 zaprtih sistemov, od katerih v 10 sistemih izvajajo delo v varnostnem razredu 2, v ostalih pa delo v varnostnem razredu 1. Inšpekcijski nadzor nad delom z GSO v zaprtih sistemih je zastavljen na način, da se opravi redni inšpekcijski pregled vsakega zavezanca na 3 do 5 let, glede na uvrstitev v varnostni razred.

V obdobju 2014–2016 bo inšpekcijski nadzor obsegal preverjanje zadrževalnih ter drugih varnostnih ukrepov ter ugotavljanje morebitnih nepravilnosti glede uvrstitve dela v varnostni razred.

#### **4.6 OKOLJSKI INŠPEKCIJSKI NAČRT NADZORA IPPC/IED ZAVEZANCEV**

Osnovno usmeritev politike varstva okolja, ki jo opredeljuje Zakon o varstvu okolja je usmerjena v zagotavljanje trajnostnega razvoja. Inšpekcijski nadzor mora imeti za doseg cilja politike varstva okolja poudarek na preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja na viru, smotrne rabe naravnih virov ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Izhodišče za načrtovanje inšpekcijskih pregledov je okoljski inšpekcijski načrt. Pravna podlaga za izdelavo okoljskega inšpekcijskega načrta za nadzor IPPC/IED zavezancev je 23. člen Direktive 2010/75/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o industrijskih emisijah (IED direktiva) ter 156a. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 92/13).

Temelj načrta je opredelitev dejavnosti in naprav, ki povzročajo onesnaževanje večjega obsega. Na podlagi teh podatkov lahko inšpekcijski organ izvede oceno tveganja naprav, ki se upoštevajo pri določanju prednostnih nalog v inšpekcijskem nadzoru. Načrt mora zajeti vse obrate na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter se redno pregleduje in po potrebi posodablja. Vključevati mora postopke za pripravo programov za redne in izredne inšpekcijske preglede. Redni pregledi bodo temeljili na sistematičnem ocenjevanju okoljskih tveganj (risk assessment). Od ocene okoljskih tveganj bo odvisna pogostost inšpekcijskih pregledov, pri čemer časovni razmik med dvema pregledoma na kraju samem ne sme presegati enega leta za najnevarnejše obrate in treh let za najmanj nevarne obrate.

##### **4.6.1 SPLOŠNA OCENA POMEMBNIH OKOLJSKIH VPRAŠANJ**

Pomembna okoljska vprašanja je potrebno opredeliti in ugotoviti stanje na posameznih področjih varstva okolja.

**Pomembnejše naloge varstva okolja so predvsem:**

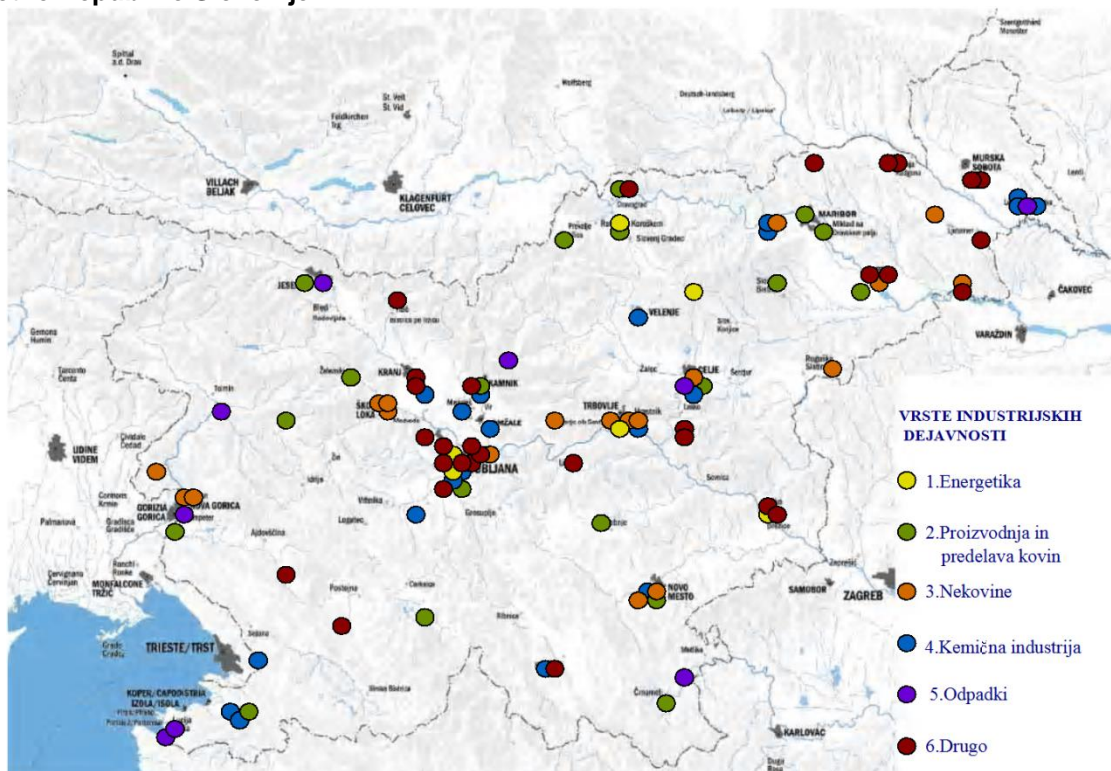
- preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja;
- ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja;
- trajnostna raba naravnih virov;
- zmanjšanje rabe energije in večja uporaba obnovljivih virov energije;

- odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavlanje njegovih regeneracijskih sposobnosti;
- povečevanje snovne učinkovitosti proizvodnje in potrošnje ter opuščanje in nadomeščanje uporabe nevarnih snovi.

**Za doseganje prej navedenih ciljev je potrebno na nacionalnem in lokalnem nivoju:**

- spodbujati proizvodnjo in potrošnjo, ki prispeva k zmanjšanju obremenjevanja okolja;
- spodbujati razvoj in uporabo tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja in rabo naravnih virov ter dosledno uveljaviti načelo »onesnaževalec plača«;
- izvesti presojo stanja okolja in vplivov na okolje;
- vključiti sodelovanje javnosti.

**Geografsko območje, ki ga zajema načrt dela Inšpekcije za okolje in naravo, je področje celotne Republike Slovenije:**



**Slika 1: Naprave, ki lahko povzročijo onesnaževanje večjega obsega Vir: MOPE (2004)**

#### **4.6.2 REGISTER OBRATOV, KI JIH ZAJEMA OKOLJSKI NAČRT NADZORA IED/IPPC OBRATOV**

Register IED/IPPC zavezancev je objavljen na: <http://okolje.arso.gov.si/ippc/vsebine/ippc-register>.

#### **4.6.3 DEJAVNOSTI INDUSTRIJE PO IED DIREKTIVI**

##### **1. Energetika**

- 1.1 Izgorevanje goriv v napravah s skupno nazivno vhodno toplotno močjo 50 MW ali več;
- 1.2 Rafiniranje nafte in plina;
- 1.3 Proizvodnja koksa;
- 1.4 Uplinjanje ali utekočinjanje:
  - a) premoga;
  - b) drugih goriv v napravah s skupno nazivno vhodno toplotno močjo 20 MW ali več.

---

## 2. Proizvodnja in predelava kovin

- 2.1 Praženje ali sintranje kovinskih rud (vključno s sulfidnimi rudami);
- 2.2 Proizvodnja surovega železa ali jekla (primarno in sekundarno taljenje), vključno z neprekinjenim litjem, z zmogljivostjo nad 2,5 tone na uro;
- 2.3 Predelava železa in jekla:
  - a) obratovanje obratov za vroče valjanje z zmogljivostjo nad 20 ton surovega jekla na uro;
  - b) obratovanje kovačnic s kladivi, katerih energija je večja od 50 kilojoulov na kladivo in v katerih uporabljena toplotna moč presega 20 MW;
  - c) nanašanje zaščitnih prevlek iz staljenih kovin z vložkom nad 2 toni surovega jekla na uro.
- 2.4 Obratovanje livarn železa in jekla s proizvodno zmogljivostjo nad 20 ton na dan;
- 2.5 Predelava neželeznih kovin:
  - a) proizvodnja surovih neželeznih kovin iz rude, koncentratov ali sekundarnih surovin z metalurškimi, kemijskimi ali elektrolitskimi postopki;
  - b) taljenje in legiranje neželeznih kovin, vključno z izrabljenimi izdelki za predelavo in obratovanjem livarn neželeznih kovin, s talilno zmogljivostjo nad 4 tone na dan za svinec in kadmij ali 20 ton na dan za vse druge kovine;
- 2.6 Površinska obdelava kovin ali plastičnih mas z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov v kadeh s prostornino nad 30 m<sup>3</sup>.

## 3. Nekovinska industrija

- 3.1 Proizvodnja cementa, apna in magnezijevega oksida:
  - a) proizvodnja cementnega klinkerja v rotacijskih pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 500 ton na dan ali drugih pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 50 ton na dan;
  - b) proizvodnja apna v pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 50 ton na dan;
  - c) proizvodnja magnezijevega oksida v pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 50 ton na dan.
- 3.2 Proizvodnja azbesta ali izdelava azbestnih izdelkov;
- 3.3 Proizvodnja stekla, vključno s steklenimi vlakni, s talilno zmogljivostjo nad 20 ton na dan;
- 3.4 Taljenje mineralnih snovi, vključno s proizvodnjo mineralnih vlaken, s talilno zmogljivostjo nad 20 ton na dan
- 3.5 Izdelava keramičnih izdelkov z žganjem, zlasti strešnikov, opek, ognjevzdržnih opek, ploščic, lončevine ali porcelana s proizvodno zmogljivostjo nad 75 ton na dan in/ali zmogljivostjo peči nad 4 m<sup>3</sup> in z vložkom v posamezno peč nad 300 kg/m<sup>3</sup>.

## 4. Kemična industrija

- 4.1 Proizvodnja organskih kemikalij, kot so:
  - a) enostavni ogljikovodiki (ciklični ali aciklični, nasičeni ali nenasičeni, alifatski ali aromatski);
  - b) ogljikovodiki z vezanim kisikom, kot so alkoholi, aldehidi, ketoni, karboksilne kisline, estri, zmesi estrov, acetati, etri, peroksidi in epoksi smole;
  - c) ogljikovodiki z vezanim žveplom;
  - d) ogljikovodiki z vezanim dušikom, kot so amini, amidi, dušikove, nitro- ali nitratne spojine, nitrili, cianati, izocianati;
  - e) ogljikovodiki z vezanim fosforjem;
  - f) halogenirani ogljikovodiki;
  - g) organokovinske spojine;
  - h) plastične mase (polimeri, sintetična vlakna in vlakna na osnovi celuloze);
  - i) sintetične gume;
  - j) barve in pigmenti;
  - k) površinsko aktivne snovi.
- 4.2 Proizvodnja anorganskih kemikalij, kot so:
  - a) plini, kot so amoniak, klor ali vodikov klorid, fluor ali vodikov fluorid, ogljikovi oksidi,



- 
- žveplove spojine, dušikovi oksidi, vodik, žveplov dioksid, karbonilklorid;
  - b) kisline, kot so kromova kislina, fluorovodikova kislina, fosforjeva kislina, dušikova kislina, klorovodikova kislina, žveplova kislina, oleum, žveplasta kislina;
  - c) baze, kot so amonijev hidroksid, kalijev hidroksid, natrijev hidroksid;
  - d) soli, kot so amonijev klorid, kalijev klorat, kalijev karbonat, natrijev karbonat, perborat, srebrov nitrat;
  - e) nekovine, kovinski oksidi ali druge anorganske spojine, kot so kalcijev karbid, silicij in silicijev karbid;
- 4.3 Proizvodnja fosfornih, dušikovih in kalijevih gnojil (enostavnih ali sestavljenih);
- 4.4 Proizvodnja sredstev za varstvo rastlin ali biocidov;
- 4.5 Proizvodnja farmacevtskih izdelkov, vključno s polizdelki;
- 4.6 Proizvodnja eksplozivnih snovi.

## 5. Ravnanje z odpadki

5.1 Odstranjevanje ali predelava nevarnih odpadkov, z zmogljivostjo nad 10 ton na dan, ki obsega eno ali več naslednjih dejavnosti:

- a) biološko obdelavo;
- b) fizikalno-kemijsko obdelavo;
- c) mešanje pred izvedbo katerekoli druge dejavnosti iz točk 5.1 in 5.2;
- d) prepakiranje pred izvedbo katerekoli druge dejavnosti iz točk 5.1 in 5.2;
- e) pridobivanje topil/regeneracijo;
- f) recikliranje/pridobivanje anorganskih snovi, razen kovin ali kovinskih spojin;
- g) regeneracijo kislin ali baz;
- h) predelavo sestavin, uporabljenih za zmanjšanje onesnaženosti;
- i) predelavo sestavin iz katalizatorjev;
- j) ponovno rafiniranje olja ali druge ponovne uporabe olja;
- k) površinsko zajezitev.

5.2 Odstranjevanje ali predelava odpadkov v sežigalnici odpadkov ali napravi za sosežig odpadkov:

- a) za nenevarne odpadke z zmogljivostjo nad 3 tone na uro;
- b) za nevarne odpadke z zmogljivostjo nad 10 ton na dan.

5.3 a) Odstranjevanje nenevarnih odpadkov z zmogljivostjo nad 50 ton na dan, ki obsega eno ali več naslednjih dejavnosti, razen dejavnosti iz Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode 1) UL L 135, 30.5.1991, str. 40.

- I) biološko obdelavo;
- II) fizikalno-kemijsko obdelavo;
- III) predhodno obdelavo odpadkov za sežig ali sosežig;
- IV) obdelavo žlindre in pepela;
- V) obdelavo kovinskih odpadkov, vključno z odpadno električno in elektronsko opremo ter izrabljenimi vozili in njihovimi deli, v drobilnikih.

b) Odstranjevanje ali kombinacija odstranjevanja in predelave nenevarnih odpadkov z zmogljivostjo nad 75 ton na dan, ki obsega eno ali več naslednjih dejavnosti, razen dejavnosti iz Direktive 91/271/EGS:

- I) biološko obdelavo;
- II) predhodno obdelavo odpadkov za sežig ali sosežig;
- III) obdelavo žlindre in pepela;
- IV) obdelavo kovinskih odpadkov, vključno z odpadno električno in elektronsko opremo ter izrabljenimi vozili in njihovimi deli, v drobilnikih.

Če je anaerobna presnova edina dejavnost obdelave odpadkov, ki se izvaja, je prag zmogljivosti za to dejavnost 100 ton na dan.

- 
- 5.4 Odlagališča odpadkov, opredeljenih v točki g) člena 2 Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih 1) UL L 182, 16. 7. 1999, str. 1., ki sprejmejo več kot 10 ton odpadkov na dan, ali s skupno zmogljivostjo nad 25 000 ton, razen odlagališč za inertne odpadke;
- 5.5 Začasno skladiščenje nevarnih odpadkov, ki niso zajeti v točki 5.4, do začetka ene izmed dejavnosti iz točk 5.1, 5.2, 5.4 in 5.6 s skupno zmogljivostjo nad 50 ton, razen začasnega skladiščenja na mestu nastanka odpadkov do začetka zbiranja;
- 5.6 Podzemno skladiščenje nevarnih odpadkov s skupno zmogljivostjo nad 50 ton.

## 6. Druge dejavnosti

### 6.1 Proizvodnja v industrijskih obratih:

- a) papirne kaše iz lesa ali drugih vlaknatih materialov;
- b) papirja ali kartona, s proizvodno zmogljivostjo nad 20 ton na dan;
- c) ene ali več naslednjih plošč na lesni podlagi: usmerjene pramenske plošče, iverne ali vlaknene plošče s proizvodno zmogljivostjo nad 600 m<sup>3</sup> na dan.

6.2 Predhodna obdelava (postopki, kot so pranje, beljenje, mercerizacija) ali barvanje tekstilnih vlaken ali tkanin, katerih zmogljivost obdelave presega 10 ton na dan;

6.3 Strojenje kož, katerih zmogljivost obdelave presega 12 ton končnih izdelkov na dan;

6.4 a) Obratovanje klavnic z zmogljivostjo zakola več kot 50 ton na dan;

b) Obdelava in predelava, razen pakiranja, naslednjih surovin, predhodno obdelanih ali neobdelanih, za proizvodnjo živil ali krme iz:

I) izključno živalskih surovin (razen mleka), s proizvodno zmogljivostjo več kot 75 ton končnih izdelkov na dan;

II) izključno rastlinskih surovin, s proizvodno zmogljivostjo več kot 300 ton končnih izdelkov na dan ali 600 ton na dan, če obrat deluje več kot 90 zaporednih dni katero koli leto;

III) živalskih in rastlinskih surovin, v kombiniranih in posameznih proizvodov, s proizvodno zmogljivostjo končnih izdelkov, ki presega:

— 75 ton na dan, če je A enako 10 ali več; ali

—  $[300 - (22,5 \times A)]$  ton na dan v vseh drugih primerih pri čemer je „A“ odstotni delež živalskih surovin (v odstotku teže) v proizvodni zmogljivosti končnih izdelkov.

Embalaža ni všteta v končno težo proizvoda.

Izjema, če je surovina samo mleko.

c) Izključno obdelava in predelava mleka, če je količina zbranega mleka več kot 200 ton na dan (povprečna vrednost na letni ravni).

6.5 Odstranjevanje ali predelava živalskih trupel ali živalskih odpadkov z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan;

6.6 Intenzivna reja perutnine ali prašičev:

a) z več kot 40 000 mesti za perutnino;

b) z več kot 2 000 mesti za prašiče pitance (težje od 30 kg), ali

c) z več kot 750 mesti za plemenske svinje;

6.7 Površinska obdelava snovi, predmetov ali izdelkov z uporabo organskih topil, zlasti za apreturo, tiskanje, premazovanje, razmaščevanje, impregniranje proti vlagi, lepljenje, barvanje, čiščenje ali impregniranje, s porabo več kot 150 kg organskih topil na uro ali več kot 200 ton na leto.

6.8 Proizvodnja ogljika (antracita) ali elektrografita s sežiganjem ali grafitizacijo;

6.9 Zajemanje tokov CO<sub>2</sub> iz naprav, navedenih v tej direktivi, za namene geološkega shranjevanja v skladu z Direktivo 2009/31/ES.

6.10 Konzerviranje lesa in lesnih proizvodov s kemikalijami s proizvodno zmogljivostjo, večjo od 75 m<sup>3</sup> na dan, in ne zgolj obdelava proti modrivosti lesa.

6.11 Neodvisna obdelava odpadne vode, ki je ne ureja Direktiva 91/271/EGS, ki jo odvaja obrat iz poglavja II.

---

#### **4.6.4 PRIPRAVA PROGRAMA ZA REDNE OKOLJSKE INŠPEKCIJSKE PREGLEDE NA PODLAGI OCENE TVEGANJA**

Inšpekcija za okolje in naravo bo za izračun ocene tveganja IED obratov uporabila programsko orodje IRAM (Integrated Risk Assessment Method), ki je bilo razvito v okviru projekta IMPEL IED–IRAM Inspection Programme. Izbrano je 8 kriterijev za izračun ocene tveganja.

#### **4.6.5 IZREDNI OKOLJSKI INŠPEKCIJSKI NADZORI**

Izredni nadzori se izvajajo z namenom preiskave resnih okoljskih pritožb, resnih okoljskih nesreč, izrednih dogodkov in primerov neskladnosti takoj, ko je mogoče in kjer je primerno, pred izdajo, ponovnim preverjanjem ali posodobitvijo dovoljenja. Po vsakem obisku inšpektorja se pripravi poročilo, ki opisuje pomembne ugotovitve glede skladnosti obrata s pogoji dovoljenja in zaključke glede tega ali je potrebno nadaljnje ukrepanje. V treh mesecih po obisku se omogoči tudi javnosti dostop do končnega poročila tega inšpekcijskega pregleda.

#### **4.6.6 DOLOČBE GLEDE SODELOVANJA MED RAZLIČNIMI INŠPEKCIJSKIMI ORGANI**

Inšpekcija za okolje in naravo v RS pokriva naslednja področja nadzora okolja: narava, vode in okolje (industrijsko onesnaževanje) in na tem področju ni drugih pristojnih inšpekcijskih služb za nadzor nad IED zavezanci.

Predvideno je sodelovanje z drugimi inšpekcijskimi organi, predvsem z gradbeno, kmetijsko, zdravstveno in tržno inšpekcijo ter posameznimi pooblaščenimi in strokovnimi službami, ki opravljajo naloge na posameznih segmentih s področja varstva okolja.

#### **4.6.7 ZAVEZANCI ZA RAVNANJE Z ODPADKI**

S spremembo Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 92/13) je v skladu s 156. členom potrebno pripraviti program nadzora za zavezance, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje ali potrdilo za ravnanje z odpadki iz 20. člena Zakona o varstvu okolja, ki je sprejet za obdobje treh let.

V obdobju 2014–2016 bo Inšpekcija za okolje in naravo izvajala nadzor nad predelovalci in odstranjevalci odpadkov, nadzor bo vključeval tudi zavezance, ki imajo pridobljena potrdila za ravnanje z odpadki (zbiralci, prevozniki, trgovci, posredniki). Za ocenjevanje večjih zavezancev ravnanja z odpadki bo Inšpekcija za okolje in naravo uporabila programsko orodje IRAM (Integrated Risk Assessment Method). Ostale zavezance pa se bo ocenjevalo preko računalniške aplikacije PLAN.

#### **4.6.8 AKCIJE NADZORA 2015**

1. Nadzor odlagališč odpadkov – podzemne vode, kršitve prava EU in EU postopki;
2. Nadzor komunalnih odpadnih vod in komunalnih čistilnih naprav – pretečeni roki;
3. Nadzor TFS;
4. Nadzor CITES – nadzor v trgovinah za male živali, nadzor nad ravnanjem z medvedjim mesom;
5. Poostren nadzor vožnje v naravnem okolju v času zimskih počitnic in poleti.

V primeru, da bi se na posameznem delovnem področju izkazalo, da je potrebna izvedba akcije nadzora, se jo bo naknadno vključilo v seznam akcij nadzora.

**Priloga 1: Seznam področij nadzora z določenimi prioritetami za obdobje 2014 - 2016**

<b>A KAKOVOST ZRAKA</b>	<b>Prioriteta</b>
<b>A2</b> Nadzor kakovosti tekočih goriv in izvajanja ukrepov pospeševanja uporabe biogoriv	II. prioriteta
<b>A3</b> Nadzor emisij hlapnih organskih snovi iz naprav, ki uporabljajo organska topila	I. prioriteta
<b>A4</b> Ostalo	III. prioriteta
<b>B RAVNANJE Z ODPADKI</b>	
<b>B1</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadki (povzročitelji, zbiralci, predelovalci, odstranjevalci ...)	I. prioriteta
<b>B2</b> Nadzor nad odlaganjem odpadkov na komunalnih in industrijskih odlagališčih	I. prioriteta
<b>B3</b> Nadzor nad sežiganjem in so-sežigom odpadkov	I. prioriteta
<b>B4</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadki in emisijami snovi v zrak iz proizvodnje titanovega dioksida	I. prioriteta
<b>B5</b> Nadzor nad čezmejnem pošiljanjem odpadkov	I. prioriteta
<b>B6</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadnimi olji	II. prioriteta
<b>B7</b> Nadzor nad ravnanjem in odstranjevanjem PCB/PCT	II. prioriteta
<b>B8</b> Nadzor nad ravnanjem z baterijami in akumulatorji, ki vsebujejo nevarne snovi	II. prioriteta
<b>B9</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadno električno in elektronsko opremo	II. prioriteta
<b>B10</b> Nadzor nad ravnanjem z embalažo in odpadno embalažo	I. prioriteta
<b>B11</b> Nadzor nad ravnanjem in odstranjevanjem materialov, ki vsebujejo azbest	II. prioriteta
<b>B12</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih	II. prioriteta
<b>B13</b> Nadzor nad obremenjevanjem tal z vnašanjem odpadov	II. prioriteta
<b>B14</b> Nadzor nad ravnanjem z organskimi kuhinjskimi odpadki	II. prioriteta
<b>B15</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi	III. prioriteta
<b>B16</b> Nadzor nad ravnanjem (predelavo) biološko razgradljivih odpadkov v kompost	III. prioriteta
<b>B17</b> Nadzor nad vnosom nevarnih snovi in gnojil v tla	III. prioriteta
<b>B18</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadki iz zdravstvene dejavnosti in odpadnimi zdravili	III. prioriteta
<b>B19</b> Nadzor nad ravnanjem z izrabljenimi motornimi vozili	I. prioriteta
<b>B20</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadnimi gumami	II. prioriteta
<b>B21</b> Nadzor nad ravnanjem z ladijskimi odpadki	III. prioriteta
<b>B22</b> Nadzor nad ravnanjem z rudarskimi odpadki	III. prioriteta
<b>B23</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi	II. prioriteta
<b>B24</b> Nadzor nad predelavo nenevarnih odpadkov v trdno gorivo	II. prioriteta
<b>B25</b> Nadzor nad ravnanjem z odpadnimi nagrobnimi svečami	III. prioriteta
<b>C VODE</b>	
<b>C1 Kakovost voda, emisije snovi v vode</b>	
<b>C1.1</b> Nadzor zavezancev s tehnološkimi odpadnimi vodami	I. prioriteta
<b>C1.2</b> Nadzor zavezancev z biorazgradljivimi odpadnimi vodami (KČN > 2000PE, drugi tehnološki objekti)	I. prioriteta
<b>C1.3</b> Nadzor onesnaževanja podzemne vode (z odvajanjem odpadne vode, uporaba fitofarmaceutskih sredstev in skladiščenjem tekočih nevarnih snovi)	I. prioriteta
<b>C1.4</b> Nadzor vodovarstvenih območij vodonosnikov	I. prioriteta
<b>C1.5</b> Ostalo	III. prioriteta
<b>C2 Urejanje voda in gospodarjenje z njimi</b>	
<b>C2.1</b> Nadzor posegov na vodno in priobalno zemljišče ter varstvo voda	II. prioriteta
<b>C2.2</b> Nadzor vodnih pravic (vodnih dovoljenj in koncesij) večjih uporabnikov vode	I. prioriteta
<b>C2.3</b> Nadzor vodno-gospodarskih objektov	II. prioriteta
<b>C2.4</b> Ostali nadzor po Zakonu o vodah	III. prioriteta
<b>D VARSTVO NARAVE</b>	
<b>D1 Biotska raznovrstnost</b>	
<b>D1.1</b> CITES (trgovanje, gojitev, posedovanje, označevanje)	I. prioriteta
<b>D1.2</b> Zadrževanje v ujetništvu (bivalne razmere, živalski vrt, zatočišče, označevanje)	II. prioriteta
<b>D2 Varstvo naravnih vrednot</b>	
<b>D2.1</b> Varovana območja (Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, glive)	I. prioriteta
<b>D2.2</b> Minerali in fosili	III. prioriteta
<b>D2.3</b> Jame	II. prioriteta
<b>D3 Vožnja v naravnem okolju</b>	

D3.1 Vožnja z motornimi vozili	II. prioriteta
<b>E KEMIKALIJE IN GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI</b>	
E1 Nadzor nad ravnanjem s snovmi in odpadnimi snovmi, ki tanjšajo ozonski plašč	I. prioriteta
E2 Nadzor nad ravnanjem z gensko spremenjenimi organizmi v zaprtih sistemih	II. prioriteta
<b>F INDUSTRIJSKO ONESNAŽEVANJE IN TVEGANJA</b>	
F1 Nadzor zavezancev, ki morajo imeti okoljevarstveno dovoljenje po 68. členu ZVO-1 (IPPC)	I. prioriteta
F2 Nadzor zavezancev, ki trgujejo z emisijskimi kuponi	II. prioriteta
F3 Nadzor nad obrati tveganja za okolje	I. prioriteta
F4 Nadzor emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov, ki niso zajeti v F1	II. prioriteta
F5 Nadzor nad emisijami iz kurilnih naprav	II. prioriteta
F6 Ostalo	III. prioriteta
<b>G HRUP</b>	
G1 Nadzor obremenjevanja s hrupom	II. prioriteta
<b>H ELEKTROMAGNETNA SEVANJA</b>	
H1 Nadzor elektromagnetnega sevanja (EMS)	II. prioriteta
<b>I SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE</b>	
I1 Nadzor svetlobnega onesnaževanja	II. prioriteta